

Nunarsuarmiut kingornussaannik
sumiiffimmik ingerlatsinermut pilersaarut

ILULISSAT KANGIA

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Avannaata
Kommunia

ilulissat
kangia

Ilulissat Isfjord
Ilulissat Icefjord

Piffissaq pilersaaruteqarfiusoq 2021 - 2025

versioni	2021	2022	2023	2024	2025
		x			

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Ilulissat Icefjord
inscribed on the World
Heritage List in 2004

Imai

Siulequt	3
Ilulissat Kangianik ingerlatsinermut pilersaarut.....	4
Ingerlatsinermi anguniakkat.....	6
Ingerlatsinermut pilersaarummi siunertaasut aamma ukiumoortumik ingerlatseriaatit	7
Sumiiffimmik illersuineq - mianerinnineq	8
Sumiiffiup nakkutigineqarnera	10
Sumiiffimmi naleqartitat	11
Tamaani sumiiffimmi ingerlatat.....	20
Unammilligassat aamma periarfissat – pisortallu ingerlatsineranni suliniutit	24
Ilangussat	34
Ilangussaq A – Aqutsisoqatigiit suliassaannut allassimaffik aamma pisortat akisussaaffii	34
Ilangussaq B – Eqqissisimatitsinermut nalunaarut.....	40
Ilangussaq C – Nunamut allangutsaaliukkamut atatillugu aalajangersakkat	45
Ilangussaq D – UNESCO-mi malittarisassat illersuinermit ingerlatsinernullu atatillugu	47
Ilangussaq E – Kommunimit motorinik ingerlatillit nunaannarmi atorineqarnerinut ileqqoreqqusaq	53
Ilangussaq F – Takussutissiuinermi paasissutissat	58

Siulequt

Ilulissat Kangianik Aqutsisoqatigiittut tulluusimaarutigaat maanna saqqummiussinnaagatsigu Unesco-mi nunarsuarmiut sumiiffimmut kingornussaannut atatillugu ingerlatsinermut pilersaarut piffissamut 2021-2025.

Nunarsuarmiut Ilulissat Kangiani kingornussaannik sumiiffimmik piffissami ingerlatsiviusumi oqimaaqatigiissitsinerussaaq illersuinermik, ineriartortitsinermik annertusisanillu paasissutissiisarnernik imaqqartoq. Tamanna ataatsimut isigisumik ingerlatsineq pilersaarusiorneqarpoq aammalu ataqatigiissaarneqarluni aqutsisoqatigiinni sinniisunit - Avannaata Kommunanit, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik akornanni kiisalu danskit Illussaarsuarnut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat - Slots- og Kulturstyrelsen – suleqatigalugit.

Ingerlatsinermut Pilersaarut taanna qitiusumik aqutsisoqatigiinnut sakkussaavoq ingerlatsinermilu killiliussanik pilersitsiviulluni. Ingerlatsinermut Pilersaarut suliaavoq ukiumoortumik ingerlatseriaasissaaq tunngavigalugu, aqutsisoqatigiit ilaasortaasa ataatsimoorlutik ingerlatsinerup imasaanik pingaarnersiullutik tulleriariffigisaannik. Ingerlatsinermut pilersaarut imaqqarpoq ataatsimut takussutissiamik ingerlatsinermi suliniutissanut atatillugu. Takussutissiaq taanna ukiumoortumik naleqqussarneqartassaaq, unammilligassat aamma periarfissat Ilulissat Kangiani suussusilersorumallugit.

Aqutsisoqatigiinni ingerlatseriaaseq pilersitsivoq eqeersimaarluni pisussaaffilersuiffiusunillu periaaseqarluni suleriaatsinik, ilutigisaanillu najukkami namminerimi ineriartortitsinissamut periarfissanik qularnaarisuulluni, aammalu paasissutissiisarnernik tulluusimaarutiginninnermullu sumiiffimmut nunarsuarmiut kingornussaqqarfigisaannut najukkami namminerimi nunatsinnilu tamarmi.

Ingerlatsinermut pilersaarut Kalaallit Nunaata UNESCO-mi pisussaaffiinut qitiuvoq, tassanilu nalunaarsorneqarput nunarsuarmiut kingornussaannut allassimaffik, taamalu Silarsuarmiut kingornussaannut Isumaqqatigiissutip 1972-imeersup atortuulersikkiartornera. Ingerlatsinermut pilersaarut suliarineqarpoq Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit Avannaata Kommunian suleqatigalugu.

Kissaateqarluni inerititaqqarfiusumik pitsaasumillu ingerlatsisoqarnissaanik,

Ilulissat Kangianut atatillugu Aqutsisoqatigiit ukununga sinniisuupput:

- Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik
- Avannaata Kommunian
- Danskit Illussaarsuarnut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat - Slots- og Kulturstyrelsen

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

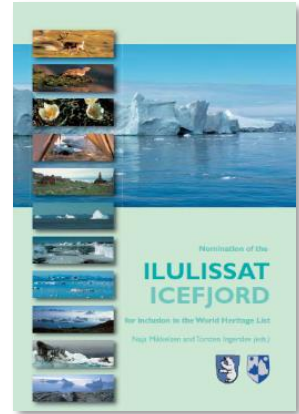
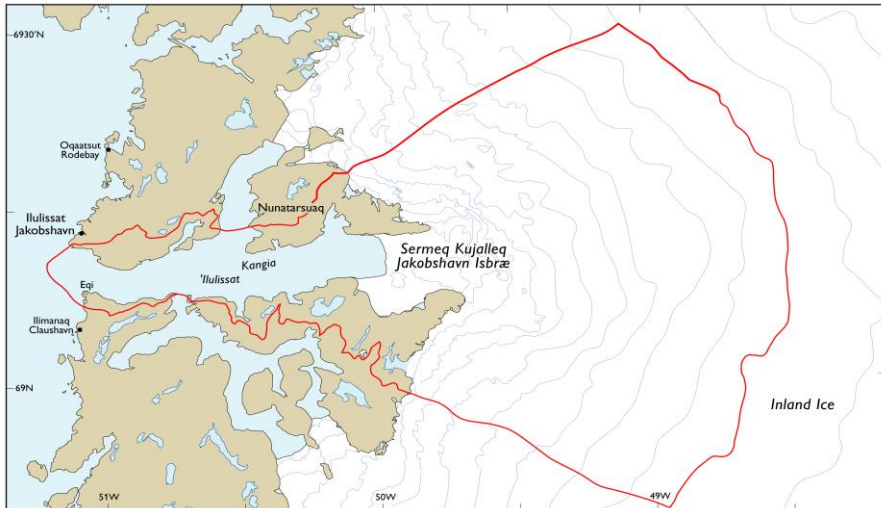

Avannaata
Kommunia

Ilulissat Kangianik ingerlatsinermut pilersaarut

Nunarsuarmiut kingornussa qarfiat Ilulissat Kangiani ataatsimut nunataqarpoq 4026 km²-it missaannik, tamatumalu nunataa 11 %-it missaannik annertussuseqarluni, imartaa 9 %-it missaannik sermersuarlu 80 %-it missaannik annertussuseqarluni. Sumiiffik imaanik ungalusaavoq, nunami killeqarfeqarluni, tamaanilu sialuk apullu qulaaniit nakkaasartuq kangerlummut ingerlaqqittarluni.

Ilulissat Kangiata nunarsuarmiut kingornussaattut ilanngunneqarnissaanut innersuunneqarnera Mikkelsen, N. aamma Ingerslev, T. 2003. GEUS

Nunarsuarmiut kingornussaannut Ilulissat Kangianut, sermip allanngoriartorneranut, sumiiffiullu oqaluttuassartaanut atatillugu paasissutissanik immikkuualuttortaqaqarnerusunik piniartut innersuunneqassapput Ilulissat Kangiata nunarsuarmiut kingornussaattut inassutigineqarneranut atatillugu paasissutissanut suliaasunut. Sumiiffiup nunarsuarmiut kingornussaattut inassutigineqarneranut atortut UNESCO-p quppersagaani nassaarineqarsinnaapput ([link](#)).

Ilulissat Kalaallit Nunaanni illoqarfiit annerit pingajoraat, nunatsinni takorniarfissatut soqutigineqarnerpaaq, aammalu nunatsinni aalisarnermik inuussutissarsiorfiit pingarnerpaat ilaat. Ilulissat timmisartorsuarnut imarpissuit qulaallugit ingerlasartunut mittarfeqarfissap nutaap ammarneqarneratigut naatsorsuutigineqarpoq tikeraat amerleriaateqarnissaat, periarfissanik nutaanik ammaassisoqarnissaa, unammilligassanillu peqalernissaa. Taamaattumillu innimittarneq nakkutigisassallu amerlasuut Ilulissat Kangianik ingerlatsinermi ukiuni aggersuni isiginiagassalissapput.

Ilulissat Kangiani nunarsuarmiut kingornussaata ingerlanneqarnera tamaani qitiusumik oqartussaasut, Avannaata Kommunia, Nunalerinermut, Nammineq Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik aamma danskit Illussaarsuarnut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat "Slots- og Kulturstyrelsen" qanimut suleqatigalugit ingerlanneqarpoq. Pisortat oqartussaasui taakkua pingasuusut aqutsisoqatigiinni peqatigiillutik aqutsinermik ingerlatsisuupput. *Ilulissat Kangiani Aqutsisuni* pisortat ingerlatsiveqarnerisigut suliniutit ataqatigiissarneqarlutillu pilersaarusiorneqartarput. Takuuk **ilanngussa A** aqutsisoqatigiit, pisortat akisussaaffii, aqqissuussaanerit nukiillu atugassat pillugit paasissutissat annertunerusut allassimaffigisaat.

Ilulissat Kangia nunarsuarmit UNESCO-mi kingornussatut allassimaffianni

Ilulissat Kangia UNESCO-mi nunarsuarmit kingornussanut allassimaffianni ilanngunneqarpoq 2004-mi, sumiiffittut immikkut naleqarluartutut, Kalaallit Nunaannilu nunarsuarmit kingornussaqaarfiattut siullersaalluni. Nunarsuarmit kingornussaqaarfiinut nalunaarsuiffimmi nunarsuatsinni pinngortitarsuarmit sumiiffiit 200-nit amerlanerusut nalunaarsorneqarsimapput, Ilulissallu Kangia issittumi pinngortitami sumiiffiit nalunaarsuiffimmi allassimasut ikittuinnaat ilagaat.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

• **Ilulissat Icefjord**
• inscribed on the World
• Heritage List in 2004

UNESCO-mi Nunarsuarmit kingornussaannut atatillugu isumaqatigiissut 1972-imeersoq siunertaqarpoq toqqartuinissamik aamma illersuinissamik, immikkut naleqartitanik isumaqartitanillu kulturikkut pinngortitamilu sumiiffinnik, taamaattumillu paarisariaqartunik illersortariaqartunillu piujuaannartitsiumalluni, silarsuatsinni inuissuarnut kingornussaaticumallugit kinguaariinnut siunissatsinni inuujumaartunut.

Nunarsuarmit kingornussaasa allassimaffianni sumiiffiit allassimasut ataasiakkaarlutik tamarmik toqqarneqartarput nunarsuarmit naleqartitaannik ataatsimik imaluunniit naleqartitaannik arlaqartunik tunngaveqartunik, pissutaarpiartunik sumiiffiup silarsuatsinni immikkuullarissunik naleqarneranik – tamannalu taaneqartarluni *toqqaanermut immikkut ittunik pissutaasut, nunarsuarmit kingornussaasa naleqartinnerannik* imaluunniit aamma *outstanding universal value (OUV)*.

Ilulissat Kangiata toqqarneqarneranut tunngaviusut (OUV) tassaapput imaannaangitsut pinngortitami nukiit, sersersuatta sukkaosuarmit iigartarnera - imaluunniit nakkaanera, - kangerlummumut, pinngortitap pinnissusia naleqanngitsoq, aamma sumiiffiup nammineq immikkut sermip sikullu pissusaanik ilisimatusarnermi ukiuni hunnorujulikkaarani pingaarutai.

Ilulissat Kangiata toqqarneqarnerani tunngaviusut

Nunarsuarmit kingornussaattut nalingi / immikkorluinnaq nunarsuarmitunut naleqarnera (OUV)

1. *Immikkuullarilluinnartumik pinngortitap pissusilersuutai aamma pinngortitap pinnissusia nalilerneqarsinnaanngitsoq*
 - *Sermip sukkaosuumik sisoornera, kangerlummullu iigartarnera*
 - *Pinngortitaq innarlerneqanngitsoq alianaatsorlu, qaarsoq alianaatsorsuarmillu akuleriit qaarsoq, sermeq sikullu, kiisalu nipit puigunaatsut, isikkivissuarlu puigunaalluinnartooq.*
2. *Nunarsuatta oqaluttuassartaani killiffik imaannaanngilluinnartooq*
 - *Nunarsuatta oqaluttuassartaani piffissaq sersersuaqarfiusoq maanna suli atuuttoq*
 - *Sersersuaqarneranik ilisimatusarnermut immikkuullarissumik piffissaq pingaarutilik.*

Annertunerisunik paasisaqarumallutit atuakkit Ilulissat Kangiata nunarsuarmit kingornussaannut pingaarutai, sumiiffiullu toqqarneqarneranut tunngaviusut qupperneq 10-mi.

Ingerlatsinermi anguniakkat

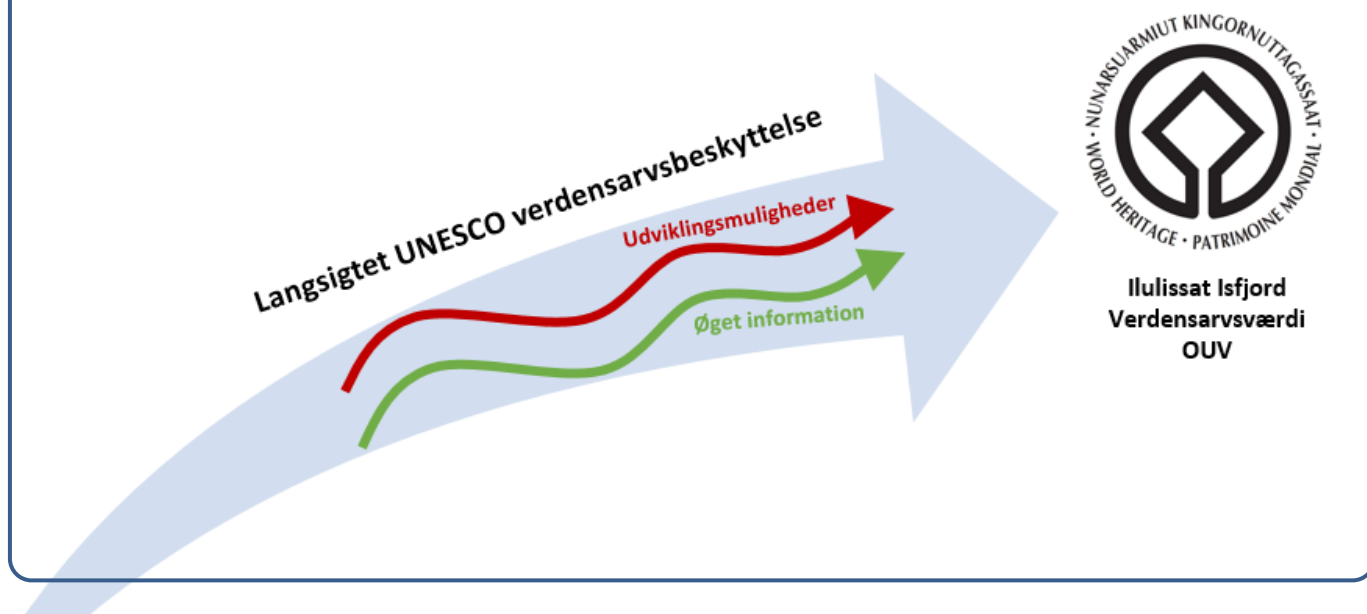
Ingerlatsinermit anguniakkat Ilulissat Kangianut tunngatillugu imaqarput piffissamut ungasinnerusumut siunnerfiusutut anguniakkat, kiisalu taakkua ataanni anguniakkanik immikkoortunik arlariinnik, anguniakkat pingaarnerit killiliussaasa iluanni piviusunngortinneqartussanik, - takusinnaavat ilusiliaq 1-imi.

Ingerlatsinermit anguniakkat pingaarnerit ungasinnerusumullu atuuttut tassaapput;

- Illersussallugit paarissallugillu Ilulissat Kangianik toqqaasimanermi aammalu nunarsuarmit naleqartitaanni tunngaviusut (OUV) sumiiffik piujuartinneqarsinnaaqqullugu nunarsuatsinni inuiassuarmit kinguaariinnillu aggersunit, Kalaallit Nunaata pisussaaffigisai naapertorlugit nunarsuarmit kingornussaasa nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutaasunik tunngavillit naammassineqarsinnaaqqullugit. Tamatuma minnerunngitsumik kinguneraa illersorneqassammat nunap pissusia isikkualu, kiisalu pinngortitaq aamma kulturikkut naleqartitat.

Ingerlatsinermi anguniakkat allequtaasut marluk, ungasinnerusumut nunarsuarmit kingornussaasa illersorneqarneranni killiliussat iluanni isumagisassat tassaapput;

- Qularnaassallugu ineriartortitsinissamut periarfissat, najukkami inuussutissarsiutini, takornariartitsinermi aammalu Ilulissani innuttaasunut.
- Paasisutissiisarneq paasinninnerlu annertusassallugit, nunarsuarmit kingornussaannut atatillugu najukkami namminermit nunarsuarmit akornanni.

Ilusiliaq 1: Ingerlatsinermi anguniagaasut Ilulissat Kangianut atatillugu imaqarput pingaarnerit nunarsuarmit kingornussaata illersorneqarneranut atatillugu ungasinnerusumut anguniakkamik, kiisalu allequtaasunik anguniakkanik marlunnik nunarsuarmit kingornussaata ungasinnerusumut illersorneqarnerata ataani pisussanik.

Taamaasilluni Ilulissat Kangiani ingerlatsinikkut qularnaarneqassaaq oqimaaqatigiissitsineq aammalu peqatigiissitsineq illersuinerup, ineriartortitsinerup ilisimasanillu katersinerup akornanni. Ilulissat Kangiata nunarsuarmit kingornussaattut inissisimanera, aamma sumiiffimmi pinngortitaq aamma kulturikkut oqaluttuassat nalingi piujuaannartinneqassapput illersorneqarlutillu, ilutigisaanillu takornariartitsinikkut inuussutissarsiorneq Iluliarmiullu misigissanagu sumiiffiup nunarsuarmit kingornussaattut inissisimanera

kigaallassaataassasoq illoqarfiup ineriartornissaanut pilersaarutinut. Kiisalu aamma nunarsuarmit kingornussaannut atatillugu siaruarterneqassaaq sumiiffimmik soqutiginnineq, tulluusimaarutiginnineq aamma ataqqinnineq.

Periaaseq pineqartoq ataatsimoortumik isiginnittumik Kangianut atatillugu Ilulissat eqqaannik pisortatigoortumik aqutsinikkut ingerlatsineq suliniutinik assigiinngisitaartunik imaqartassaaq. Taamaattumillu ingerlatsinermit tunngaviussaaq qanittumik pitsaasumillu suleqatigiittoqarnissaa Naalakkersuisoqarfiup, kommunip sumiiffimmilu qitiullutik ingerlatsisuusut akornanni.

Ingerlatsinermit pilersaarummi siunertaasut aamma ukiumoortumik ingerlatseriaatit

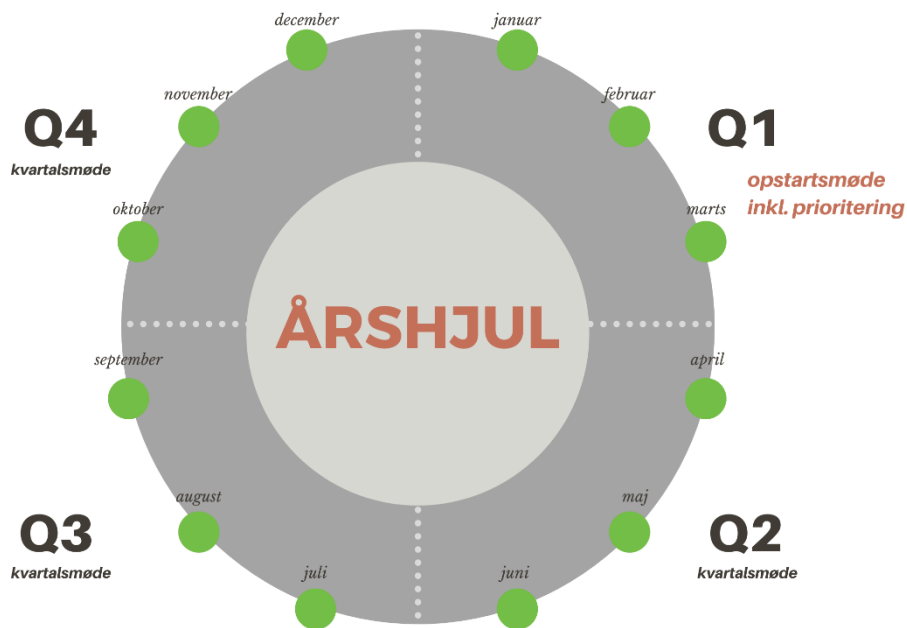
Ingerlatsinermit pilersaarummi siunertaavoq killissanik pilersitsisarnissaaq pisartunut, qularnaarisumik anguniakkat pingaernerit siulianiittut isumannaatumik, pitsaasumik ataatsimullu isiginniffiusumik aqunneqarnissaannik. Ingerlatsinermit pilersaarut piuminartuussaaq, eqaatsuulluni naammassisaqarfiusumillu aqutsinermit sakuussalluni sumiiffiup ingerlanneqarnerani.

Ingerlatsinermit pilersaarutip ilusilerneqarnera isumaqarpoq pilersaarutip imaasa ingerlaavartumik ineriartortinneqartarnerannik, pissusiviusut allanngoriartorneri ilutigalugit, aamma ingerlatsinermit iliuusissat nutaat suussusilerneqartarneri atortuulersinneqartarnerilu ilutigalugu. Piffissami pilersaarutip atuuffigisaani 2021-2025-mi taamaattumik ingerlatsinermit pilersaarummik kukkuniiaasoqarluni nutarterisoqassaaq, periusissianik malinnaatitanik nutaanik imaqartunik.

Ingerlatsinerup ataatsimoortumik isiginnittup killissai qularnaarneqassapput aalajangersaasarnikkut ukiumoortumik ingerlatsinermit periaasissanik, aqutsisoqatigiinni suleqatigiinnikkut ilusilersorneqartartunik. Ukiumoortumik ingerlatsinermit periaatsip qularnaassavaa periarfissat piffissami pineqartumi atuuttut, unammilligassat aamma ajornartorsiutaasinnaasut suussusilerneqartarnissaat iliuusissarsineqartarnissaallu piffissaagallartillugu aamma naammassisaqarfiusumik ingerlatsinikkut iliuusissatigit pilersinneqartutigut. Periaatsip taamaattup pilersittarpai killiliussat pisortaqaarfiit qanimut suleqatigalugit iluarsivigineqartarneri naleqqussarneqartarnerilu, piviusut allannguuteqaraangata aamma pissutsit allannguuteqaraangata kissaatillu nutaat pileraangata.

Ukiumoortumik ingerlatsinerup ingerlaasaa imaqarpoq aallarnisaatitut aqutsisoqatigiit ataatsimiinnerannik ukiup aallartinnerani pisartumik, malitseqartartumik qaammatit pingasukkaartumik malitseqartitsilluni ataatsimiittarneri ukiup sinnerani, - takuuk ilulisiliaq 2. Ataatsimiinnerit atortorissaarutit atorlugit qarasaasiatigit ingerlanneqarsinnaapput. Ukiumoortumik akuttoqatigiissaakkamik aqutsisoqatigiit ataatsimiittarnerisa saniatigit pisortaqaarfiit ingerlaavartumik attavigineqarlutillu isumasiorneqartassapput, soorlutaaq aqutsisoqatigiit pisariaqartitsineq naapertorlugu immikkut ittumik ataatsimiissinnaasut.

Takuuk **ilanngussaq A** annertunerusunik paasissutissanik aqutsisoqatigiit, pisortaqaarfiit akisussaaffii, kattuffiit aamma nukit pigineqartut pillugit pissarsiumaguit.

Ilusiliaq 2: Ukiup ingerlaartarneranut "assakaasoq" tunngaviusunik ersersitsivoq ukiumoortumik ingerlatsinerup pisarnerinik, aqutsisoqatigiit suleqatigiinnerata aqqissuunneqarneranut atatillugu.

Ukiumoortumik ingerlatsinerup ingerlaaserisartagaa tassaavoq uteqqiasumik ukiut tamaasa (imaluunniit pisariaqartitsineq naapertorlugu) iluarsiissuserneqartartunik ingerlatsinermut pilersaaruteqartarnek. Ukiumoortumik ingerlaaseq suussusilersuisussaavoq pingaarnersiullunilu tullerriaarisussaalluni unammilligassanik, periarfissanik aamma ingerlatsinermi iliuusissanik nutaanik. Taamaaliornikkut qularnaarneqartarpoq piffissamut naleqquttumik ingerlatsinermut pilersaaruteqartuarnek, naleqqussarneqartartumik, unammilligassanik nutaanik takkuttoqassappat, imaluunniit periarfissanik allanik peqalerpat ingerlatsinermut pilersaarutip atuuffiani piffissami.

Sumiiffimmik illersuineq - mianerinninneq

Sumiiffiup illersugaanera imaqarpoq eqqissimatitsinermut nalunaarummik, nunarsuarmit kingornussaannik namminerimik illersuisumik, kiisalu nunamut tamatumunnga ikaarsaarfiusartup sumiiffiup aqqissuunneqarneranik, nunarsuarmit kingornussaasa eqqissimatitaasut qanittaanut sumiiffimmut atatillugu aalajangersagaqarfiusumik.

Eqqissimatitsinermut nalunaarut

Ilulissat Kangiani sumiiffik nunarsuarmit kingornussa, taamatut nunarsuarmit kingornussaattut inissisimanermi saniatigut aamma nunatsinni 2003-miit sumiiffiuvoq eqqissimatitaasoq. Nunarsuarmit kingornussaattut sumiiffik aamma eqqissimatitaasoq ilutsimini annertussutiminilu assigiippoq. Nunarsuarmit kingornussa, sumiiffik taamaasilluni pingaarnertut illersugaalluni aqunneqarpoq nunatsinni namminermit nalunaarut aqutugalugu: *Ilulissat Kangerluata, Kangiata, eqqissimatinnegarnissaa pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 15. juuni 2007-imeersoq.*

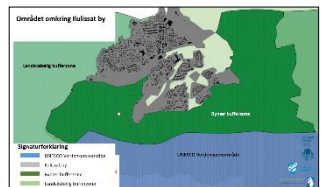
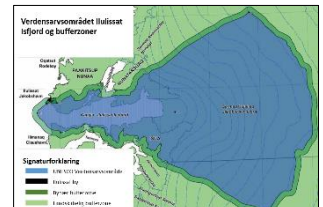
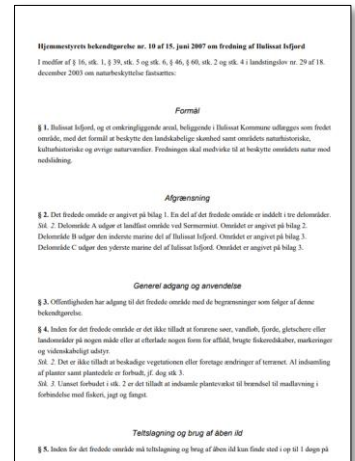
Takuuk **ilanngussaq B** eqqissimatitsinermut nalunaarut tamakkiisoq.

Eqqissimatitsinermut nalunaarutikkut sumiiffik illersorneqarpoq, pingaarnertut angalasunik aqutsinikkut, sanaartornermik, qamutininik assakaasulinnik angalanermik, imaatigut angalanermik aamma timmisartornermik. Nalunaarummi naammassineqartarput UNESCO-p illersuinissamut piomasagaata¹ najukkami namminermit ungasinnerusumut tamakkiisumillu nunarsuarmit kingornussaamik illersuinermit atatillugu.

Illersuutitut nuna nerorsaqut

UNESCO-mit piomasagaat² alla tassaavoq nunarsuarmit kingornussaata sumiiffiup illersorneqarnissaa siunertaralugu avatangiisit illersugaasup nammineq illersugaanngitsullu akornanni nunamik nerorsaqquummik taaneqarsinnaasumik pilersitsisoqartarnera, nunarsuarmit sumiiffimmik kingornussaannik ungaluliisumik. Nuna nerorsaqqutaasoq avatangiisit (nuna aamma imartaq) nunarsuarmit kingornussa, illersussavaa nerorsaqqutitut, sumiiffiup pineqartup ilassuserneratigullusoq. Sumiiffik nerorsaqqutaasoq Ilulissat Kangiani immikkoortuniippoq assigiinngitsuni arlariinni:

1. Nunaannarmi nerorsaqqutaasoq sumiiffik: Sumiiffik 2 km-inik atitussuseqartoq, nunarsuarmit kingornussaannik ungaluliisutut ittoq, kisianni Ilulissat illoqarfiat ilanngunnagu, kiisalu aamma sumiiffik illoqarfiup kujataaniittoq aamma kangianiittoq pinnagit.
2. Illoqarfimmit qanittumik nerorsaqqutaasoq: Sumiiffik Ilulissat illoqarfiata kujataaniittoq aamma kangiatungaaniittoq, nunap nerorsaqqutaasup naaneraniittoq.

¹ Artikel 96-102 i UNESCO Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention.

² Artikel 103-107 i UNESCO Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention.

Takuuk **ilanngussaq D** nunarsuarmit kingornussaasa illersugaasarnerannut UNESCO-ip malittarisassaanik imaqartoq.

Sumiiffiit nerorsaqqutaasut pineqartut marluk Avannaata Kommuniata pilersaarutaani ilaapput. Kommunip nunaminertaq nerorsaqqutaasutut immikoortissimasaa aqutsisuuvoq tamatuma qanoq sanaartornikkut aamma qamutunik motoorilinnik angalasarnikkut atorineqarsinnaanera pillugu.

Takuuk **ilanngussaq C** nunamut nerorsaqqutaasumut aalajangersakkat oqaasertaat tamarmiusut eqqarsaatigalugit.

Sumiiffiup nakkutigineqarnera

Sumiiffiup nakkutigineqarnerani qitiusut ilagaat ilisimasaqarfigissallugu sumiiffiup qanoq issusia, kiisalu ingerlaavartumik nalilersortassallugu ineriartornerup sumiiffik sunniuteqarfigineraa pitsaanngitsumik imaluunniit ajunngitsumik. Tamatumunngalu tapiliullugu Ilulissat Kangiata UNESCO-mi nunarsuarmit kingornussa qarfiattut inissisimanerata kingunerisaannik piunasaqaataavoq piffissalersukkamik (ukiut arfinilikkaartumik) pissutsit pillugit nalunaarusiortoqartarnissaa UNESCO-mi qitiusumik nunarsuarmit kingornussa qarfimmu, sumiiffimmi pissutsit pillugit, qarasaasiatigit online-iusumik skemap apeqqutinik imallip immersortarneratigit. Piffissalersukkamik nalunaarusiortarnermi anguniagaavoq (UNESCO-mi innersuunneqartarpoq taaguuteqartoq *Periodic Reporting Proces*) ilisimasaniq pissarsisarnissaq sumiiffimmi nunarsuarminut kingornussa qarfiusumi allannguutaasinnaasut pillugit uppersaasorsorlugulu sumiiffiup nunarsuarmit kingornussa anerata nalingata (OUV) piffissap ingerlanerani attatiinnarneqarnera.

Nalunaarusiorneq taanna suliarisinnaajumallugu pisariaqarpoq kisitsisinik paasissutissanik ingerlaavartumik katersisoqartarnissaa assigiissaagaasunik takussutissiisarnikkut, ileqqut atorineqartussatut toqqarneqarsimasut uuttuutillu tamatumunnga atasut akissuteqarfigineqartarnerisigit. Ukiumoortumik uppersaataasunik takussutissanik suliaqartarneq taanna suli annertunerusumik allaaserineqarsimassaaq nalunaarusiortarnissani 2022-imi suliarineqartussatut naatsorsuutigineqartuni. Nalunaarusiornermi uuttuutaasut pingaaruteqartut eqqarsaatigalugit immikkut eqqaaneqassapput: naammassisaqarsinnaassuseq, tikeraartartut / pulaartartut, nungullarsaaneq sumiiffimmi eqqakkat annertussusaat.

Ukiumoortumik uppersaasarsuinermit kisitsisit ilutigisaanik killiliisussaapput ukiumoortumik nalunaarusiortarnermut, aqutsisoqatigiinni ilaasortanit agguanneqartartumi. Ukiumoortumik nalunaarut oqaluttuuartarpoq ilisimasanik pigineqartunik nunarsuarmit kingornussaata sumiiffiup atorineqarneranik, piujuaannartitsinerup qanoq inneranik, kiisalu ukiumoortumik ingerlatsinermit atatillugu sammisanik.

Sumiiffimmi naleqartitat

Sumiiffimmik ajunngitsumik aqutsinnaanermut tunngaviupput sumiiffimmi naleqartitanut assigiinngisitaartunut atatillugu ilisimasaqassuseq, taamatullu aamma sunik ingerlatsiviunerat. Tamanna pingaaruteqarpoq oqimaaqatigiissitsisinnajumalluni isiginiagassani assigiinngitsuni, aamma kissaataasut siunissami ingerlatsinissanut atuisartut soqutigisaqartullu akornanni eqqarsaatigalugit. Ilisimasat tamakkua tunngaviupput qitiusumiit naliliisinnaanernut pisariaqartunillu aalajangersaasarsinnaanernut, ingerlatsinermik aqutsineq sumiiffimmut atatillugu anguniakkanik assigiinngitsunik pingasunik naammassinnittumik pisinnaaqullugu, - illersuineq, ineriartortitsineq aamma paasissutissiisarneq annertusiartortoq.

Sumiiffimmi naleqartitat pingaarnertut immikkoortunut sisamanut immikkoortitserneqarsinnaapput. Annerusumik paasissutissat quppernemi tulluuttuniittut atuakkit.

Verdensarvsværdier

Landskabsværdier

Naturværdier

Kulturmindeværdier

Nunarsuarmiut kingornussaasa qanoq naleqartinneqarneri

Ilulissat Kangia 2004-mi UNESCO-mi nunarsuarmiut kingornussaannut nalunaarsuiffimmi ilanngunneqarpoq, sumiiffittut pinngortitami nunarsuatsinni immikkuullarilluinnartut. Ilulissat Kangia nunarsuarmiut kingornussaattut toqqarneqarpoq pinngortitami immikkuullarissutsi sermip sermersuarmiit kangerlummut anianeratigut sukkasuumik, immikkuullarilluinnartumik pinngortitarsuup pinnissusiatigut, sumiiffiullu sermimut atillugu ukiuni hunnorujulikkaani arlaqartuni ilisimasassarsiornikkut pingaarutai tunngavialugit.

Soorlu siusinnerusukkat eqqaaneqareersutut Ilulissat Kangia tassaavoq nunarsuatsinni pinngortitami sumiiffiit 200-nit amerlanerusut UNESCO-p nunarsuarmiut kingornussaattut nalunaarsuiffiani allassimalersimasunut ilaasoq. Nunarsuarmiut kingornussaannut allassimaffimmi ilaasut sumiiffiit ataasiakkaarlutik namminneq toqqagaasarput immikkuullarilluinnartumik nunarsuarmiunut naleqarneri tunngavialugit. Tamanna taaneqartarpoq sumiiffiup *toqqarneqarneranut tunngaviusutut, nunarsuarmiut kingornussaasa nalinga imaluunniit outstanding universal value (OUV)*. Taamatut nunarsuarmiut kingornussaannut nalunaarsuiffimmut ilanngussinissamut tunngaviusut ataatsimoortut pineqartarput, aammalu sumiiffimmut immikkuullarissumik naleqartitanik ilaqartarlutik. Matuma ataani takuneqarsinnaapput Ilulissat Kangiata *toqqarneqarnissaanut tunngavilersuutaasimasut*, ataatsimoortunik tunngavinnik aamma immikkuullarissunik tunngavinnik imaqtut:

Ilulissat Kangianik toqqaanermut tunngaviit <i>Nunarsuarmiut kingornussaattut nalit outstanding universal value (OUV)</i>	
Ataatsimut nunarsuarmiut kingornussaattut tunngavilersuutit	Ilulissat Kangiata toqqarneqarneranut immikkuullarissunik tunngaviusut
<i>Nunarsuarmiut kingornussaannut tunngaviit vii:</i> Toqqarneqartuni naligitat, imaqqassapput pinngortitap immikkuullarissusianik imaluunniit immikkuullarilluinnartumik pinnissusianik tunngaveqartumik.	Sermersuarujussuup aamma sermip ingerlaarnerata sukkaup kingunerisai, kangerlummut sermip iseqqasup nakkaanera, iluliarsuillu tassaapput immikkuullarissut Kalaallit Nunaanni aamma Sikuiuitsumi kujallermi taamaallaat nassaassaasut. Ilulissat ilisimatuunut aamma tikeraanut nammineq isit atorlugit takusassiisarput sermip nakkaaneranik, sermersuarmiit aserorterluni kangerlunnut sermeqarfiusunut sermip ingerlaartarneratigut. Pinngortitarsuaq allanngorneqanngitsoq aamma qaqqat, sermeq imarlu akuleriillutik sermip ingerlaartup nipaani akoqartut tassaasarput takusassat tusaasallu puigunaalluinnartut.
<i>Nunarsuarmiut kingornussaannut tunngaviit viii:</i> Naleqartitat toqqarneqartut	Ilulissat Kangia immikkuullarilluinnarluni assersuutissaavoq nunarsuatta oqaluttuassartaanut: Piffissamut

<p>nunarsuatta oqaluttuassartaani assersuutissaassapput immikkuullarissut, matumani aamma inuuneq pillugu uppersarsaatit, nunarsuatta sannaani piffissami matumani pissutsinik, nunap ilusinikkiartorneranik imaluunniit pinngortitami nukiit ilusersuineranniit sunniutinik nunalluunniit ilisarnaataanik tunngaveqarlutik.</p>	<p>oqaluttuarisaanermi nunarsuup avannaani sermersuaqarfiusumut - kvartærtiden. Sermip ingerlaarnera sukkanerpaat ilagaat (ullormut miiterit 40-it) nunarsuatsinnilu aniatitsiviunersaalluni. Sermersuaq aniatitsisarpoq sermimik ukiumut 46 km³ -imit annertunerusumik, Kalaallit Nunaanni aniasup 10 %-ia. Tamannalu Sikuiuitsoq Kujalleq eqqaassanngikkaani allamik naleqanngilaq. Sermeq iigartartoq ilisimatusarnikkut soqutigineqarsimavoq ukiuni 250-ini, tikikkuminakannerninilu pissutigalugu sermersuup sananeqaataanik ilisimatusarnermi tunniussa qarluarsimalluni, maanna silaannaap pissisaata allanngoriartorneranik nunallu nuiortorneranik kinguneqarluni.</p>
--	--

Uannga: UNESCO, <https://whc.unesco.org/en/list/1149/>

Nunap naleqassusia

Sumiiffimmi tamaani nunami naleqartitat tassaapput sermip pissusaanut tunngasut, sermip ingerlaarnera nunarsuatsinni sukkanerpaat ilagisaat, sermersuarmiillu kangerlummut sikoqalunilu iluliaqarfissuarmut toqqaannartumik iluliarsuit iigartarnerat - nakkaanerat. Kangia tikeraamut imaannaanngitsunik "oqaluttuarpoq" paasissutissiisarlungunilu nunarsuatta maanna oqaluttuassartaanik: nunarsuatta avannarliup ilarujussuata sermersuaqarfiusimanera piffissaq. Sumiiffiup tamatuma peruttulernerminiit maannamut nunarsuatsinni pingaaruteqarnera kusanassusersuali ilutigisaanik puigunaallisitsisuuvoq inunnit attorneqarsimanngissutsimik inuilaarsuarmillu. Sumiiffiup naleqassusia Nunarsuarmit kingornussaasa naleqassusaannut naapertuuppoq, taamalu aalajangiisuulluni nunarsuarmit kingornussaannut allattorsimaffimmi ilanngunneqarneranut (takusinnaavat nunarsuarmit naleqartitaannut immikkoortoq). Sumiiffiup naleqassusaanut atatillugu annertunerusunik paasissutissanik pisariaqartitsisut innersuunneqassapput UNESCO quppersagaanut ([link](#)).

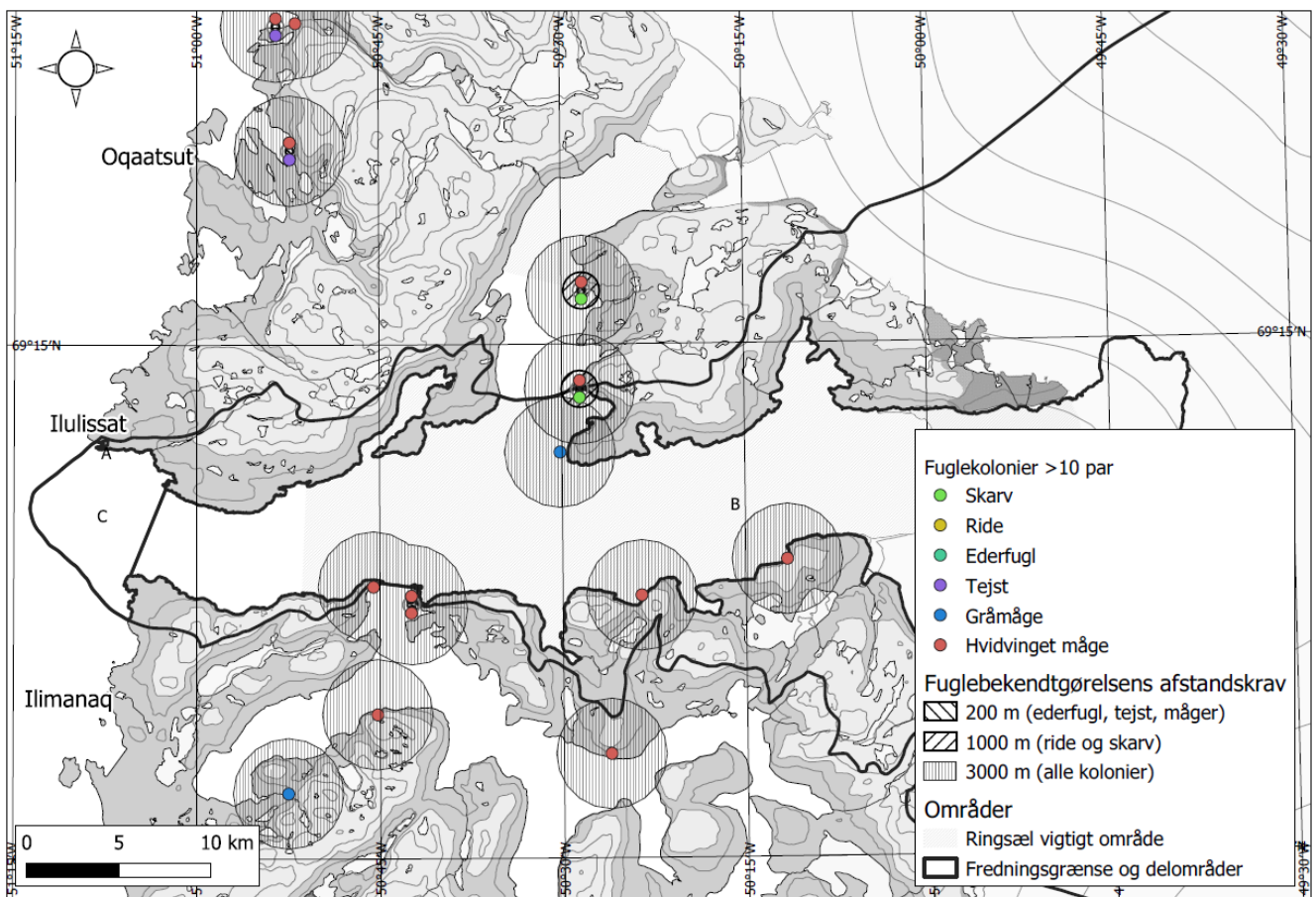

Pinngortitap naleqassusia

Ilulissat Kangia aalisagaqarfissuullunilu uumasunik imarmiunik pisuussutilissuuvoq. Tamatumunnga pissutaapput kangerlummi sermip aattup kingunerisaanik imarmiut inuussutissaannik annertuunik pilersoqartarnera. Iluliarsuit nikerartuarnerat imaata aalatsittuarneqarneranut pissutaavoq, tamatumuunalu imaq kissarnerusoq inuussutissaqarluartorlu imamut qaffasinnerusumut ingerlatsinneqartarluni. Pissutsit taamaannerisigut imaani inuussutissat planktonit annertuut pilersinneqartarput, inuussutissatut aalisakkanik assigiinngitsunik amerlasuunillu, uumasunik imarmiunik aamma timmissanik nutsuisuusut. Ilulissat Kangia qaleraleqarfissuuvoq, tamaanilu sumiiffinni annertuumik aalisarneqartarluni. Natseq ukioq kaajallallugu kangiani kangerlummi uumasuuvoq, sumiiffillu natsernut pingaarnerpaaq tassaalluni Kangiata qinngua, minnerunngitsumik kangerluk avannarleq - Sikujitsoq. Qipoqqaq kangerluup paavani takussaalluortarpoq. Ilulissat Kangiani timmissani naajat takussaanagerput.

Kangiani pissutsinit allaaneruvoq nunami uumasoqassusia nunallu naasoqassusia, qaqqat qaarsuinnaanerummata inuussutissartaqarpiaratik, annerusutigullu avaalaqiaq, paarnaqutit, paarnat, kigutaarnallu nassaassaasarpud. Terianniaq, issittup ukalia, aqisseq aamma tulugaq, taakkuunerusarpud sumiiffinni tamaani uumasut naammattoorneqarsinnaasut. Tuttut Kangiata kujataani pingaarnertut uumaffeqarput.

Timmiaqarfiit nalunaarsugaasut aamma sumiiffiit natseqarfiusut. Pinngortitaleriffik 2020.

Kulturikkut eqqaassutissat naleqartitat

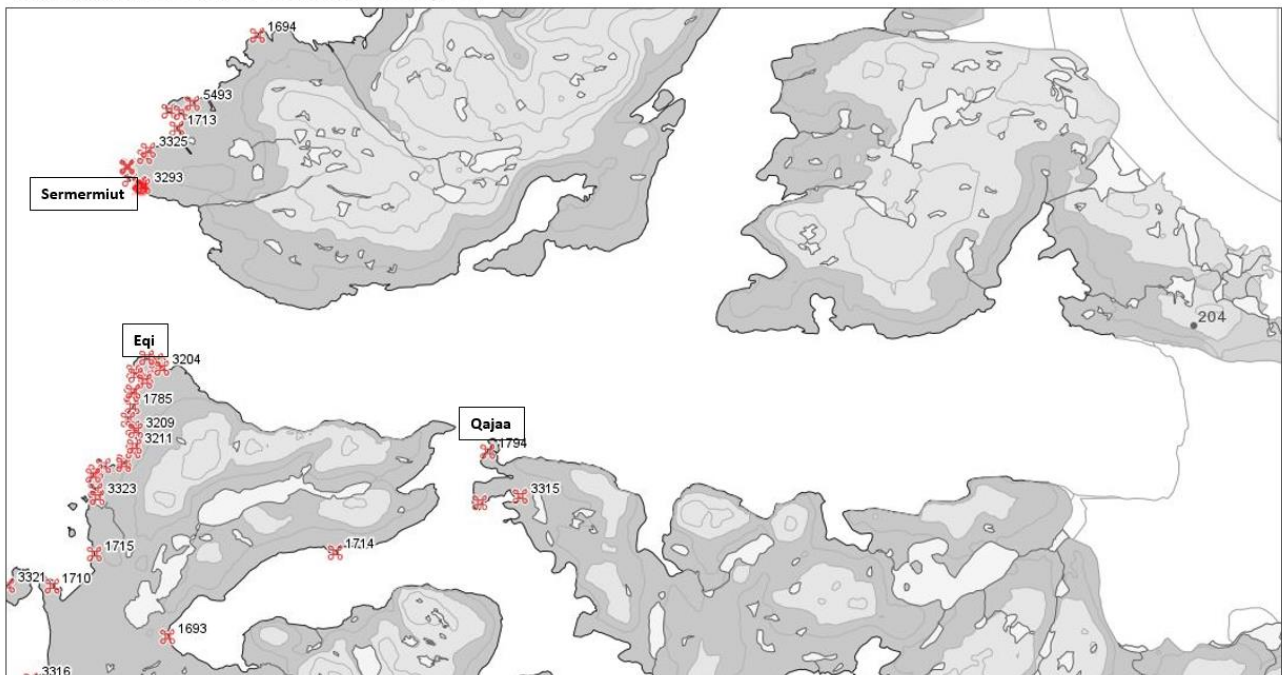

Ilulissat Kangiani nunarsuarmit kingornussa qarfigisaat aamma ilaqarpoq kulturikkut kingornussanik naleqartitanik, itsarsuarnitsanik aamma oqaluttuarisaanermut attuumassutilinnik. Tamakkunani ilaapput itsarsuarnitsanik misissuinerit ilisarnaatit, soorlu Inuit ukiisarfigisimasaat Sermermiut aamma Eqi, Sermermiut eqqaani ilivitoqaqarfissuit, aammalu kulturikkut kingornussani eqqaassutissat assigiinngisitaartut amerlasuut (ilivitoqaqarfiit, inussuit aamma allat) sumiiffiup killeqarfiata iluani nassaarineqartartut. Sumiiffiit pingaaruteqartut allat aamma assersuutigalugu tassaavoq qanga nunaqarfiusimasoq oqaluttuassartaqarluartorlu Qajaa, ilisimatuussutsikkut annertoorejussuarmik naleqartoq eriagineqarluni paarilluarneqarsimagami, aamma kulturitoqqat qaleriiaarnerinik suussusilersuilluarsimaneq. Qajaa nammineq nunarsuarmit kingornussa qarfiusup iluaniinngikkaluarpoq, kisiannili illersuutitut nunap nerorsaqqutitut taasap iluaniilluni. Taamaakkaluartoq Qajaa akuerineqartariaqarpoq Kangiani nunatoqqap kulturikkut pingaaruteqartumut annerusumut ilaasutut.

Ilulissat Kangiani kulturikkut kingornussat eqqaassutissat naleqartinneqarnerat illersorneqarpoq Eqqissimatitsisarneq aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik kulturikkut kingornussatut illersuineq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 11, 19. maj 2010-meersoq naapertorlugu. Inatsimmi Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu piginnaatinneqarpoq kulturikkut kingornussat eriagisassat 1900 sioqqullugu aamma illuutit oqaluttuarisaanermi pingaaruteqartut aamma allatigut kulturikkut eriagisassanik illersuisarneq pillugit pilersaarusiornikkut illersorneqarnissaata qanoq ittuunissanik aalajangersaasussatut. Sumiiffinnut pineqartunut isersinnaatitaaneq, atuisinnaatitaaneq nunarsuarmit kingornussa qarfiusut eqqaanni pisussaavoq kulturikkut kingornussat pillugit inatsimmi malittarisassatut aalajangersakkat naapertorlugit. Tamatumalu saniatigut immikkuullarissunik sumiiffimmiissinnaaneq pillugu eqqissimatitsinermut nalunaarummi aalajangersagaqarpoq. (takuuk ilanngussaq B).

Ilulissat Kangiata kulturikkut eriagisassat itsarnisarsiuullu katersaat tassaapput kalaallit itsarnitsanik oqaluttuassartaanni paasissutissat taarserneqarsinnaanngitsut, oqaluttuarisaaneq, eqqaamasat uumassusillit aamma silaannaap pissusaanut tunngatillugu paasissutissat. Sumiiffimmi tamaani kulturikkut eriagisassat kingornussat aamma takornariartitsinermi aningaasarsiornikkut pingaaruteqarput. Ingerlatsineq aamma kulturikkut eriagisassanik illersuineq nunarsuarmit kingornussaannut nunami immikkoortumiittut tassaapput illugiilluni akisussaaffiusut Avannaata Kommunanit aamma Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfianillu. Pisortat ingerlatsinerisigut iliuusissat tamarmik piujuaannartitsinermut attuumassuteqartut sapinngisamik annertunerpaamik tulleriiaarnermi pingaartinneqassapput, taamaaliornikkut kinguaariit maanna inuusut aamma siunissatsinni kinguaariit takkukkumaartut kulturikkut eriagisassanik pisuussutitsinnik iluaquteqarsinnaaqullugit. Naliliisoqarpoq suli inussunnik ilivitoqqanillu nalunaarsorneqaratillu assaavigineqarsimannngitsunik sumiiffimmi nunarsuarmit kingornussa qarfianni peqartoq.

Kulturmindeværdier ved Ilulissat Isfjord

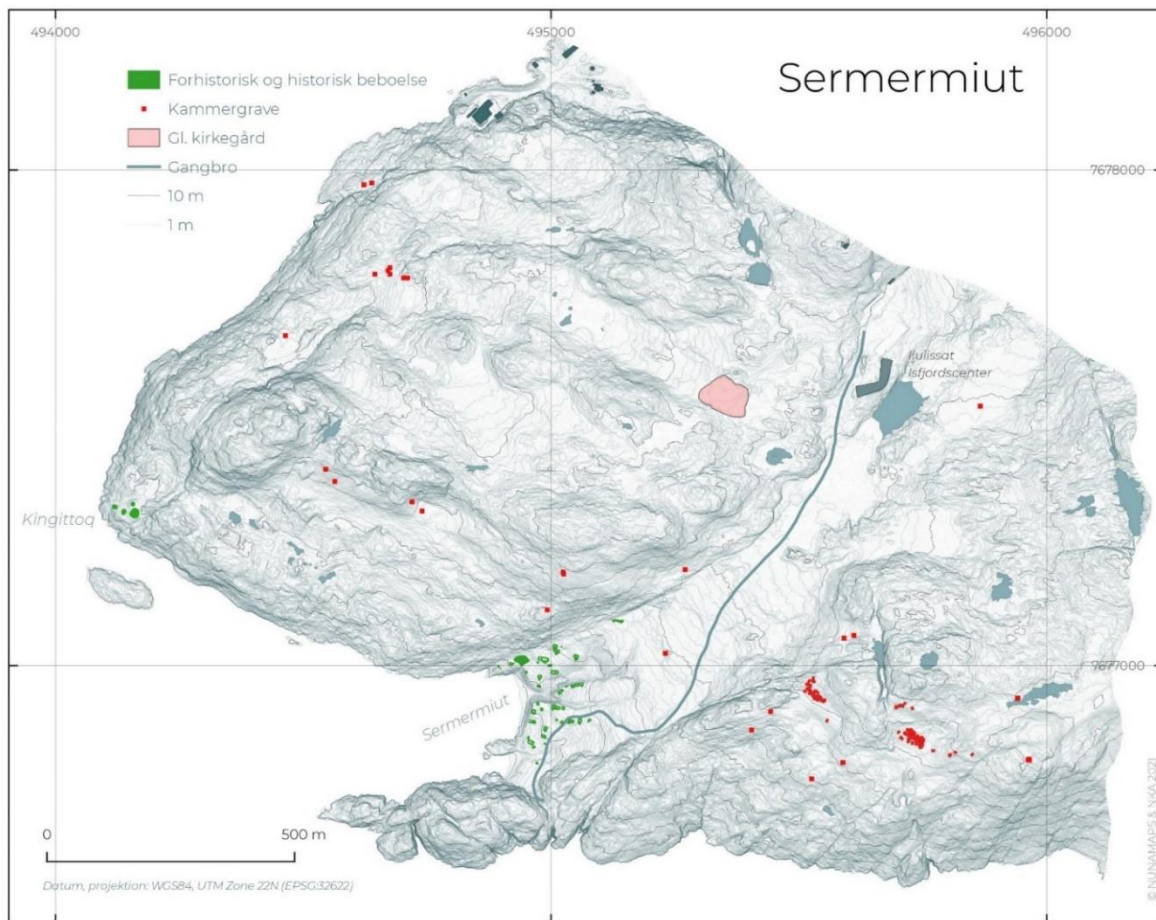

Ilulissat Kangiani kulturikkut eriagisassatut kingornussat nalunaarsukkat. Normut Nunatta Katersugaasiviata allagaateqarfiatalu suussusilersuinerminni nalunaarsuutigai. Nunniffiit 2021.

Sermermiut

Nunaqarfimmi Sermermiuni ipput illukutoqqat ujaqqanit issuatsiaanillu suliaasimasut, Ilulissat Kangiata avannaatungaani, Ilulissaniit 3 km missaannik tiffasinnerusumi. Illukutoqqat (nalunaarsugaasut normulersukkanik NKAH 1817; 3219; 3287; 3289-3293) immikkoorput kangerliumaninnguami ivigaqarfiusumi sermip sisutissimasaani, timmut nunami miiterit untritillit arlalinnguit annertussusilimmi. Kuuarannguit arlaqartut nunami sioralimmi itisuutut inissisimapput. Illukoqarfiit ersittut arlaqartut tassaapput inoqarfiusimasut 1850-ikkut missaanniit kingornagullu. Thule kulturimit siusissumit ilisarnaatit takussutissat nassaassaapput, taamatullu aamma Saqqaq kulturimiit siusissumeersut aamma Tunersuit kulturianneersut illukutoqqat tamakku akornanni nassaassaallutik. Uumassusillit piusimasut sinneruttui illukutoqqat tamakkua akornanni nassaassaasarput, pitsaalluinnartarlutillu. Taamaattoq nunap naqqa isugutattoq ingerlaartuutuvoq, sinnikullu tamaaniittut sukkaatumik sissap ulittarnerata tungaanut ingerlarusaarlutik. Ernummatissaq annertunerusoq uumassusillit sinnikuisa nungujartornerannut nunami aputip aattarneratigut pilersitaasoq, mallit, anorsuit aamma anorsuarujussuit pilersittagaasigut iluliarsuit iigarlutik nakkaanerisigut pisarput. Sermermiuni nunaqarfiusimasoq nunamut ikaartarfeqarnini pissutigalugu ukiut tamaasa tikeraanit amerlasuunit tikinneqartarpoq. Piffissamili matumani Sermermiuni allagartalersuinikkut paasissutissiisoqartanngilaq. Sermermiuni nunaqarfiusimasut oqaluttuassartaata paasissutissiissutigineqartarnera pitsaanagerusumik aaqqissuunneqarnissaa ukiuni aggersuni aallunneqartariaqarpoq.

Sermermiuni nunaqarfiusimasumiit kangimut 400-600 miiterinik kangisinnerusumi Kristusi sioqqullugu Thule kulturimiit ilivitoqarfiit inissisimapput. Ilivitoqarfinni taakkunani nalunaarsorneqarsimapput uuttortarneqarlutillu ilivitoqqat 109-it. Iliveqarfik oqaluttuarisaanermi pingaaruteqartoq Ilulissat Kangiani tikeraat ornittagaanut qanittumi inissisimavoq. Iliveqarfik taanna ilivitoqarfiuvoq 400-t missaanniittunik, sumiiffimmi 80 x 60 miiterit missaanniittumi.

Nunaqarfiusimasoq Sermermiut eqqaalu. NKA 2021.

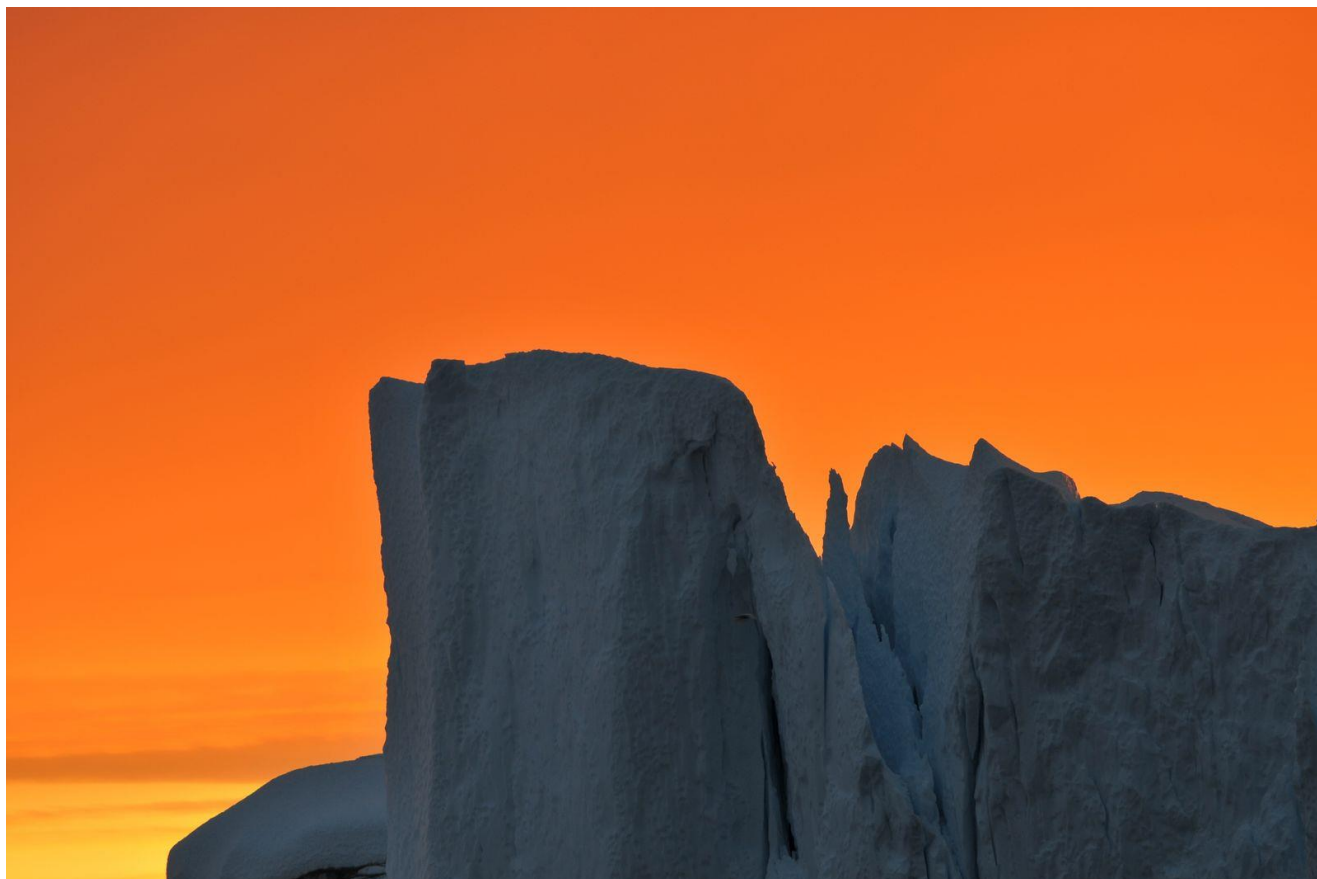
Eqi

Eqi (NKAH 1768; 3202-3206) inissisimavoq Ilulissat Kangiata kujataa tungaani, Ilulissaniit 8 km-it missaannik ungasissusilimmi. Sumiiffik annertuujuvoq imaqarlunilu kulturinik arlaqartunik assigiingitsunik, takussutissaqartunik Saqqaq kulturimiit, Thule kulturimiit aamma oqaluttuarisaanerup ingerlanerani atugaasimanerminiit. Sumiiffimmi taaguuteqartumi NKAH 1768 nassaarineqarput ukiukkut najorneqartarsimasut illukutoqqat qulit, amerlanerit 19. hunnorujukkunneersut, ilaallu 20. hunnorujorukkut aallartilaaneranniit, nunasiaalernerlu sioqqullugu najorneqartarsimaneraniit takussutissaqarlunissaaq. 1933-imi nalunaarutigineqarpoq Eqimi illoqartoq arfinilinnik, 1950-ikkut aallartinnerat tikillugu najorneqartunik. Kujammut kimmut inissisimavoq NKAH 3205 sissamiit 8-10 miiterinik qaffasinnerusumi, sissamut qanittumi, suli takussutissaqartunik illukoqartoq Saqqaq kulturip nalaaneersunik. Tamaangaaniit 200 miiterit missaannik kujasinnerusumi nassaassaapput ilivitoqqat aqqaneq marluk (NKAH 3206). Piffissamili matumani assut annikitsuinnarnik paasissutissanik peqarpoq Eqip itsarnitsanik oqaluttuassartaanut tunngatillugu, taamaattumillu sumiiffik taanna misissuinerinik ingerlatseqqinnissani aallunneqarumaarluni.

Qajaa

Qajaa (NKAH 1794) inissisimavoq nunarsuarmiunit kingornussaqarfiusup avataani, kisiannili nunap nerorsaqqutitut taasatta iluani. Qajaa Thule kulturimi arlaleriarluni najugaqarfiusarsimavoq, ukiukkut nunaqarfittut, ilivitoqarfittut, aammalu ilisimaneqarluni nunataani kulturikkut kingornussanik annertuunik nassaassaqarfiusutut, Saqqaq kulturimeersunik nassaassaqarfiulluni, kalaallit dorset-imi kulturianneersunik

aammalu Thule kulturimi piffissat ilaanneersunik peqarluni. Kulturikkut oqaluttuarisaanermiit kingornussat tamatumani pineqartut allangungaarsimannginnerminnik ilisimaneqartuupput, taamaattorli nunap qerijuaannartup tammariartorneranit aarlerinartorsiortinneqarlutik. Taamaattumik Qajaa ersarissumik eqqaaneqartariaqarpoq ukiuni aggersuni sumiiffittut aallunneqartariaqartutut.

Tamaani sumiiffimmi ingerlatat

Pingaaruteqarpoq tamaani sumiiffimmi ingerlatat ilisimasaqarfigissallugit, ingerlatsinermi oqimaaqatigiissaarisooqarsinnaaqqullugu. Qulequtsersuilluni pingaarnersiuinikkut sumiiffimmi nunarsuarmiut kingornussa qarfiusumi eqqaanilu nunami ingerlatsineq ukununga agguarneqarsinnaavoq:

Takornariartitsineq

Aalisarnek piniarnerlu

ilisimatuussutsikkut ingerlatsineq

Sunnigiffimmi sammisat

Ingerlatat allat

Takornariartitsinikkut ingerlatsineq

Ilulissat tassaavoq Kalaallit Nunaanni takornariarfigissallugu soqutigineqarnerpaaq, ukiuni nalinginnaasuni 46.000 -it missaannit (2019) tikinneqartartoq. Taamaattoq 2020-imi tikeraat Covid-19-ip kingunerisaanik taamaallaat 12.000 -it missaanniipput. Ilulissat illoqarfiat tikeraanit amerlasuunit tikinneqartarnerat malugineqarsinnaavoq, arlaqartunik akunnittarfeqarluni, takornarianullu assigiinngisitaartunik neqerooruteqarfiulluni. Takornariartitsinernik ingerlatsiviit arlaqartut piffissap ilaannaani sulisoqartarnek atugarisarpaat, ukiup qanoq ilinera naapertorlugit tikeraat amerlassusaat allanngorartuusarmat. Taamaattumillu takornariartitsinermut attuumassuteqartunik Ilulissani suliffiit nikerartuupput 200-400 akornanni amerlassuseqartuni, kisitsisillu saniatigut piffissap ilaannaani suliffiusartut aamma arlaqartunik. Nappaassuaq Covid-19 taamaasilluni Ilulissani suliffissat amerlassusaannut annertuumik sunniuteqarsimavoq, takornariartartut annertuumik 2020-imi ikileriaateqarneri pissutigalugu. Sumiiffimmi UNESCO -qarfiusumi takornariartitsinikkut ingerlanneqartoq qitiusoq tassaavoq qulimiguulimmik angallassisarnek mittarnerlu. **Ilanngussami F-imi** tabelimi takuneqarsinnaapput paasissutissat timmisartuussisarnerit qassiunerannik, ataatsimullu ilaasut 2015-imi amerlassusaat. Tassani ersarippoq nappaassuaq covid-19 2020-imi aamma 2021-imi ilaasut amerlassusaannut annertuumik sunniuteqarsimasoq.

Matuma ataani allassimaffeqarpoq takornariartitsisarnikkut Ilulissani ingerlanneqartartunik assigiinngitsunik. Taakkua ilaat amerlasuut nunarsuarmiut kingornussaannut sumiiffimmut UNESCO-p allassimaffiutaaniittumut attuumassuteqartarput.

<p>Takornariartitsinikkut ingerlatsinerit toqqaannartumik sumiiffimmut UNESCO-p nunarsuarmit kingornussaannut allassimaffiutaaniittumut attuumassuteqartut:</p>	<p>Takornariartitsinikkut ingerlatsinerit allat UNESCO-p nunarsuarmit kingornussaannut atasumik ingerlatsinerit sunniuteqartut:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Takornariat qulimiguulimmik angalaartarneri aamma nunnittarneri</i> • <i>Timmisartuussisarnerit</i> • <i>Ilulissat Kangianut imaatigut angallassisarnerit</i> • <i>Arsarnernik takusassarsiortitsisarnerit</i> • <i>Qimusserneq – angalaarluni imaluunniit assartorneqarluni</i> • <i>Arfernik takusassarsiortarneq</i> • <i>Kangiani qajartortitsisarneq</i> • <i>Umiarsuarnik takornariartartut aamma nunaliaassisarnerit</i> • <i>Qamuteralammik angalaartarneq – angallassinertut imaluunniit illuaqqanukaassisarneq</i> • <i>Pisuttuartitsisarneq</i> • <i>Qimusserneq pisuttuarnertalik</i> • <i>VIP-charteri qulimiguulimmik nunnittarnerillu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>'City walks' najukkami angallassisulerluni</i> • <i>Nunaqarfinnut tikeraarnerit</i> • <i>Umiatsiamik aalisariartitsinerit</i> • <i>Sikukkut aalisariartitsisarnerit</i> • <i>Illuaqqani unnuisarfinni unnuisarneq, silaannarmi unnuisarneq aamma nunaqarfinni</i> • <i>Kaffisoriartitsisarnerit</i> • <i>Akinnap tungaanut qimussernerit naatsut</i> • <i>Sisoraatinik angalaarneq</i> • <i>Katersugaasivinnut pulaarnerit</i> • <i>Qimminik qimussiussisartunik takusaasarnerit</i>

Inuussutissarsiutigalugu aalisarneq aamma piniarneq

Ilulissat Kangiani eqqaanilu aalisarneq Ilulissat illoqarfiani aningaasarsiutit pingaarnersaraat, taamaattumillu aalisarnermi aalisakkerinermilu inuit amerlasuut suliffeqarlutik. Pingaarnertut qalerallit umiatsiaaqqanit minnerusunut (akuersissutit 240 -t missaat) – kisitsisit januaari 2021-imeersut. Umiatsiaararsornermi akuersissummi nalinginnaasumik inummik ataatsimik suliassaqartitsisarput, angallatillu anginerumaat pingasuniit arfineq pingasut angullugit sulisitaqartarlutik. Aalisarnermi namminermit Ilulissani inuit 370-590-it akornanni sulisuupput. Tamatumalu saniatigut illoqarfimmi aalisakkanut suliffissuarni marluusuni inuit 180-it missaat suliffeqarlutik. Kiisalu taakkua saniatigut aalisarnermut attuumassutilinnik allanik aamma suliffeqarpoq, assersuutigalugu ningittakiornermi allanillu nioqqutissiornermut attuumassuteqartuni kiffartuussinernilu. Katillugit missiliuussisoqarpoq inuit 800-t angullugit Ilulissani aalisarnermut attuumassutilinnik suliffeqartut.

<p>Ilulissat Kangiani aalisarneq aamma piniarneq ingerlatsinerit assigiinngitsunik imaqarpoq:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Umiatsiaararsorneq – qalerallit</i> • <i>Angallatinik aalisarneq – qalerallit aamma raajat</i> • <i>Immap sikuani aalisarneq</i> • <i>Qamuteralaat atorlugit kangerlummiit nunakut aalisakkanik assartuineq – aqutissatigut akuerisaasutigut</i> • <i>Imaani angalaneq aamma puisinniarneq</i> • <i>Arfernik minnernik killilinnik amerlassusilinnik piniartarneq</i>

Ilisimatusarnikkut ingerlatsineq

Ilulissat Kangiata qinguani sermeq iigartartoq immikkuullarissuuvoq, sukkassutsimigut sikumillu aniatitsinermigut. Tamanna sumiiffiullu qulimiguulimmik Ilulissaniit tikikkuminartuunera ukiuni amerlasuuni immikkut inissisimatippaa, sermip pissusaanik ilisimatusarnermut atatillugu. Ilulissat Kangia aamma Sermip Kujalliup sermimut atatillugu ilisimatusarnermi pingaarutai pissutaaqataalluinnarput sumiiffiup UNESCO-mi nunarsuarmiut kingornussaannut allattorsimaffimmut ilanngunneqarneranut. Sermeq Kujalleq tassaavoq nunarsuatsinni sermip aniaffiini ilisimatusarfigineqarnerpaat ilaat, ilisimatusarnerlu ilisimasassanik aalajangiisuulluinnartunik tunisisarsimavoq sermersuup ingerlaarneranut atatillugu. Ukiuni kingullerni sermip aniaffianut tassunga atatillugu ilisimatusarnerq annertuumik annertusiartorsimavoq, nunarsuatsinni silaannaap kissatikkiartorneranik pissuteqartumik. Tamatuma saniatigut nunatsinni namminerimi aammalu nunarsuatsinni ilisimatusarnermik suliniutit soqutigisaraat pinngortitami pissutsit, soorlu immap tarajoqassusia, aamma immap kissassusia sarfap sikutallip ingerlaarneranut sunniutaasut eqqarsaatigalugit. Pinngortitaleriffiup Kangiani puisinut tunngatillugu ilisimatusarnikkut suliniut aamma ingerlappaa.

Ilulissat Kangiani ilisimatusarnikkut suliniutini ilaapput:

- *Ilulissat Kangiani imaatigut angalasarneq ilisimatusarnikkut uuttortaanernut atatillugu, aammalu pinngortitami kisitsisarnerit*
- *Timmisartumik qulimiguulimmillu sumiiffimmik qulaavaasarneq pinngortitami kisitsinernut atatillugu*
- *Sumiiffinnut ilisimatusarfiusunut assartuisarnerit*
- *Ilisimatusarnermi atortorissaarutinik ikkussuisarnerit*

Sunngiffimmi sammisat

Ilulissat Kangiata Ilulissat illoqarfiannut qanittuunera pissusissamisoortumik angalaartunut qitiusarpoq, sunngiffimmi illoqarfimmiut sammisassaqaarnerannut atasunik. Tamatumani ilaapput imaatigut angalasarneq, sisorarneq, qamuteralaat atorlugit angalasarneq, pisuttuarterneq, nuniattarneq, piniarneq aamma aalisarneq il.il. Minnerunngitsumik Sermermiut qooruatigut ikaartarfik, kiisalu pissusissamisoortumik Kangiani isikkiviit, tamaani najugalinnik angallavigineqarajupput.

Ingerlatat allat

Ingerlatsinerit allat sumiiffimmi ilaatigut tassaapput nalinginnaasumik timmisartumik ilaasunik nassiussanillu assartuisarnerit, kiisalu umiarsuartigut ilaasunik nassiussanillu Ilulissat umiarsualiviannut tassangaaniillu assartuinerit.

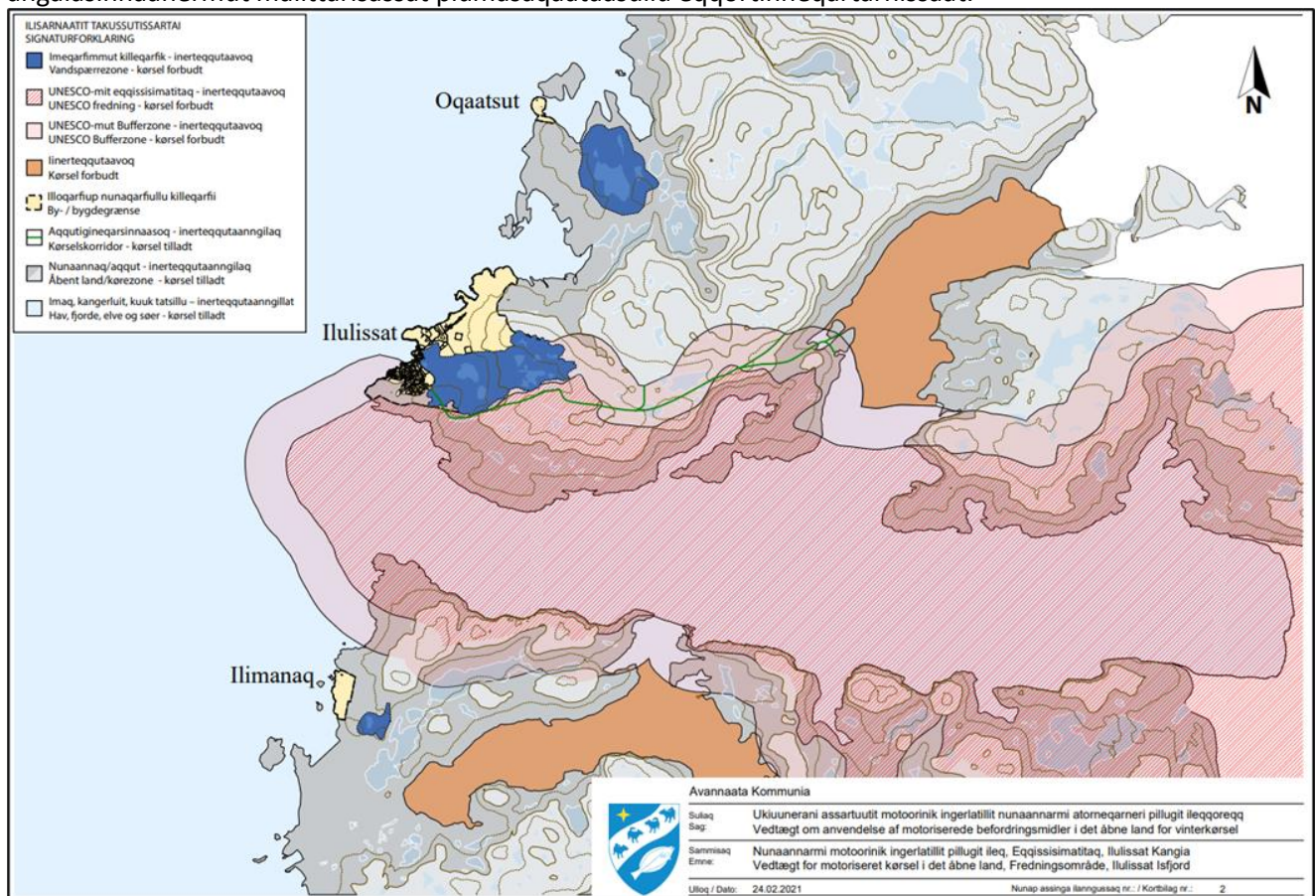

Qamuterallannik nunarsuarmiunut kingornussaqaarfiusumi eqqaanilu angalasarneq

Qamuterallannik motorilinnillu allanik angallateqarluni nunarsuarmiunut kingornussaqaarfimmi sumiiffimmi eqqaanilu immikkut killilikkap iluani angalaneq inertequtaavoq. Tamanna aalajangersarneqarpoq eqqissisimatitsineq pillugu nalunaarummi sumiiffiullu killilikkap iluani angalasarnermut aalajangersakkani. Taamaakkaluartoq eqqissisimatitsineq pillugu nalunaarummi sumiiffiullu eqqaa pillugu malittarisassani sanioqquatsinnaanermut aalajangersagaqarpoq, periarfissaqartitsisunik aqqutissatigut immikkut toqqarneqareersimasutigut qamutit motorillit atorlugit angalasoqarsinnaaneranut, Ilulissat eqqaanni nunami. Takuuk **ilanngussaq E** kommunimit malittarisassat tamakkiisut pillugit.

Aqqutissatut immikkut aalajangersakkat qularnaarpat sumiiffiup annertunngitsup atorneqarsinnaanera nakkutigisamik qamutit motorillit atorlugit ingerlasinnaanermut, maanaannakkut ingerlarsortoqarsinnaanera nunaannarmi pinngitsoorullugu. Tamanna sumiiffimmi eqqissisimatitsinermi siunertaasunut naapertuuppoq, nunap alianaassusia illersorullugu, kiisalu pinngortitap nungullarsarneqannginnissaa illersorullugu. Ilutigisaanillu aqqutissatigut aalajangeriikkatigut ingerlasoqarsinnaanerata tamaani najugallit periarfissaqartippai aalisarsinnaanermut, takornariartitsisinnaanermut sunngiffimmi sammisaqarsinnaanermut.

Uani ataani nunap assingani takuneqarsinnaavoq sumiiffik aqqutissatut immikkoortitaq (qorsummik nalunaaqutsigaq), qamuteralaat ukiuunerani piffissami 1. oktober - 31. maj angalasinnaanernut akuerisaasoq. Taamaallaat qamutinik motorilinnik angalasoqarsinnaanera ajornartinneqanngilaq nunap qerereerneratigut, naammattumik aputeqarneranilu attanneqarsinnaasumik, nunap naasuiniq nunamillu ajoqusiinngitsumik. Avannaata Kommunian nakkutilliisutut oqartussaasuvoq qularnaassallugulu angalasinnaanermut malittarisassat piumasaqaataasullu eqqortinneqartarnissaat.

Motorinik ingerlatilinnik atugaqarluni angallanneq pillugu ileqqoreqqusat. Avannaata Kommunian 2021.

Unammilligassat aamma periarfissat – pisortallu ingerlatsineranni suliniutit

Aqutsisoqatigiit isumasioqatigiittarneri oqaloqatigiinnerilu ingerlaavartumik suussusilersuisuussapput sumiiffimmi unammilligassanik. Nunarsuarmit kingornussaannut sumiiffimmut atatillugu ingerlatsineq taamaasilluni imaqtartussaavoq tullerriiaarisarnernik iliuusissanillu piviusunngortitsisarnernik, tamakkua suussusilersorlugit aammalu unammilligassat periarfissallu nassaariortorlugit.

Pisortat ingerlatsineranni maanna piffissami tullerriiaarinerit piusut pillugit takussutissat

Pisortat ingerlatsineranni pingaarnersiulluni tullerriiaarinerit tassaapput piffissami atuuttumi unammilligassaanerpaat periarfissallu suussusilersorneqarneri, nunarsuarmit kingornussaannik ingerlatsinermit atatillugu. Pingaarnersiulluni tullerriiaarineq taanna aqutsisoqatigiinnit ukiut tamaasa aallarnisaalluni ataatsimeeqatigiinnermi pisarpoq, ukiullu aallartinneraniittarluni (qaammatit siulliit pingasut iluanni).

MALUGIUK – Immikkoortoq taanna nutarterlugu suliareqqinneqartassaaq ukiumoortumik pisortat ingerlatsinerannik suliaqarnermut atatillugu, taamaattumillu ingerlatsinermit pilersaarummiit tullermut allannguuteqartassalluni.

Ukioq	Ingerlatsinermit suliat - iliutsit	Naatumik allaaserinera	Pisortani nakkutilliisoq	Killiffik
2021	Eqqissimatitsinermit nalunaarummik nutarterineq	Eqqissimatitsinermit nalunaarut maanna atuuttoq 2007-imeersuuvoq. Nutarteraluni kukkurnersiuinissaq pisariaqarpoq, eqqissimatitsi-nermit nalunaaruttip ukiuni aggersuni sumiiffimmik aqutsisinaanissaa eqqarsaatigalugu	Nunalerinermit, Imminut Pilersornermit, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	2021-imi salliuvog
	Quppersakkap kangia.gl attaveqassutiginera nutartertarneralu	Paasissutissiisarnermi atortut aamma quppersagaq (www.kangia.gl) nutaanngilisimapput nutartigassaallutillu.	Avannaata Kommunia	2021-imi salliuvog
	Nunarsuarmit kingornussaata killiffianik takussutissiornermik suliaqarneq, aamma UNESCO-mut nalunaarutissamik piareersaaneq	Suliaqarneq pisariitsumik naammas-sisaqarfiusussamillu nakkutilliinermit atortussamik - aamma pilersaarummik, kiisalu piareersaaneq UNESCO Periodic Reporting proces-imik.	Nunalerinermit, Imminut Pilersornermit, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	2021-imi salliuvog

	Pitsaanerusemik kultu- rikkut kingornussat pillugit paasissutissiisarneq, Sermermiut eqqaani	Oqaloqatigiinnermik Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu peqa- tigalugit aallartisineq, Sermermiut paasissutissiisutigisarnerat pitsaanerulersikkumallugu	Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik kiisalu Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu	2021- imi salliuvoq
	Allagarsiissutit nutaat nunarsuarmit kingor- nussaannut sumiiffimmi, Kangiani 2021-imi ammaanersiornissamut	2021-imi Ilulissat Kangiani tikeraat ornittagaannik ammaanikkut alla- gartalersuineq paasissutissiisarnerlu ataatsimoortittariaqarput.	Avannaata Kommunia	2021- imi salliuvoq
2022	Eqqissimatitsinermut nalunaarummik nutarterineq	Eqqissimatitsinermut nalunaarut atuuttoq 2007- imeerpoq. Nutarterinissaq pisariaqarpoq, eqqissima- titsinermut nalunaarutip ukiuni aggeruni ineriartor- neq nakkutigisinnaassap- pagu.	Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	2022- imi salliuvoq (2021- imit nuutaq)
	Attaveqarnerit qppersakkallu kangia.gl nutarternera	Attaveqaaqatigiittarnermi atortussat qppersagarlu (www.kangia.gl) nutaan- ngilippu nutartigassaallu- tillu	Avannaata Kommunia	2022- imi salliuvoq (2021- imit nuutaq)
	Piviusunngortitsinis- sanut pilersaarummik pijuartitsisumik suliaqarneq	Suliaqarneq pisariitsumik naammassisaqarfiusus- samillu takussutissiiner- mi atortussanut pilersaar- titalimmik	Avannaata Kommunia	2022- imi salliuvoq
	UNESCO nalunaarusiorneq	Suliaqarneq pisariitsumik naammassisaqarfiusus- samillu takussutissiiner- mi atortussanut pilersaar- titalimmik	Avannaata Kommunia	2022- imi salliuvoq (2021- imit nuutaq)
	Najukkami kissaataa- soq sumiiffiup eqqis- simatitaasup killi- ngata illoqarfiup ilaatut takornariartitsivittullu ineriartortinnissaanik	Kommunimut pilersaarum- mut ilassummik suliaqar- nissaq illoqarfimmut qanittoq nunaannarmilu illersukkap killingata inissianut takornarianullu atorneqarsinnaalernissaa	Avannaata Kommunia	2022- imi salliuvoq
	Sermermiuni sumiif- fimmu ineriartortitsi- nissamut pilersaarum-	Suliniummumut pilersaarum- mik suliaqarnissaq sumiiffimmi ineriartortitsi- nissamut suliniutissanullu	Avannaata Kommunia	2022- imi salliuvoq

	mik tulleriarinermillu pilersaarusiorneq			
	Misiligutitut suliniut sumiiffimmi akiliuteqartarnissamut	Nunarsuarmit kingornussaannut angalaarnermut akiliuteqartitsisalernissamik misissuineq	Avannaata Kommunua	2022-imi salliuvoq
	Sermermiut aqqusaarlugit aalisakkanik angallassisarnissaq umiarsualiviup tikinneqarsinnaannginnerani	Pilersaarusiorneq ajornartoornermi aqqutissamut, umiarsualiviup matoqqanerani tikinneqarsinnaanani	Avannaata Kommunua	2022-imi salliuvoq
2023				
2024				
2025				

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat – suliniutit pillugit paasissutissanik amerlanerusunik quppernermi tullermi peqarpoq.

Takussutissat unammilligassanik periarfissanillu tullerriaakkanik suussusilersukkanillu

Matuma ataani nalunaarsorneqarput ajornartorsiutit aamma periarfissat suussusilersorneqartut, kiisalu ingerlatsinikkut iliuusissanut siunnersuutit.

Ataaniittoq takussutissatut nalunaarsuiffik ingerlaavartumik nutarterneqartassaaq, ingerlatsinermut pilersaarutikkut nutaakkut. Takussutissiaq ataaniittoq aamma atuuppoq suliassat naammassineqartussat allattorsimaffiattut, nunarsuarmiut kingornussaqaarfiusup ingerlanneqarnerani piffissami pilersaarutip atuuffiani 2021-2025-imi

1. Eqqissimatitsinermut nalunaarutip nutarterneqarnera (Suliassaq 2022-imi salliuvoq)

Eqqissimatitsinermut nalunaarut ilulissat kangerluannut - Kangianut - maanna atuuttoq 2007-imeersuuvoq. Pisariaqarpoq nutarterlugu suliareqqinneqarnissaa, eqqissimatitsinermut nalunaarut ukiuni aggersuni sumiiffimmi ineriartornermut naapertuuttuusinnaaqullugu.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Eqqissimatitsinermut nalunaarutissamik nutaamik suliagarnerup naammassineqarnissaa. Oqaasertassaanut missingersuusaaq suliarineqareerpoq aammalu nunap assingi nutaat, maannalu qitiusunik soqutigisaqartunik aamma pisortanik oqaloqateqarnerit ingerlanneqarlutik. Eqqissimatitsinermut nalunaarutissamut missingersuusaaq tamanut ammasumik tusarniaassutigineqassaaq.

Oqartussani aqutsisut: Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik

2. Quppersakkap kangia.gl attaveqaatiginera nutarterneqarneralu (Suliassaq 2021-mi salliuvoq)

Paasissutissiisarnermut atortut aamma quppersagaq (www.kangia.gl) nutaanngilisimapput nutarterneqartariaqarlutillu. Taamaattumik Avannaata Kommuniata suliassaq quppersakkamik nutarterinermik imaqartoq aallarnisarpaa, quppersakkamik nutaamik maanna neqerooruteqarfiusumi pilersitsiumalluni. Siunertaavoq quppersakkap takutitsisuunissaa nutaaliaasumik, ersarissumik takussutissiisumillu pissutsinik. Ilanngullugulu kissaataavoq oqaluttuurtumik assimik aalasuliamik suliagarnissaaq, inuusuttunut inersimasunullu paasissutissiisumik Kangianik, tassani naleqartitanik pissutsinillu atuuttunik nunarsuarmiut kingornussaannut atatillugu. Quppersagarlu ilutigisaanik annerusumik ilulissani innuttaasunut inuussutissarsiortunullu paasissutissiissaaq UNESCO-p pisussaaffianik aammalu malittarisassanik, Nunarsuarmiunut kingornussaqaarfimmik ingerlatsinermut atatillugu.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Suliassat aallartinneqarput nunarsuarmiut kingornussaqaarfiat pillugu attaveqaatit nutaamik isumaliutigiumallugit, aammalu quppersagaq pioreersoq nutarterumallugu 2021-imi, naatsorsuutigineqarlunilu naammassineqassasut 2022-imi. Tamanna pivog suleqatigiissitami mikisunnguami, kommunip takornariartitsinermut siunnersortaata aamma attaveqaatigiinnermut siunnersortaata peqataaffigisaannik.

Oqartussaasuni aqutsisut: Avannaata Kommunia, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik

3. Piujuartitsiviusumik missingiinermi periusissiamik suliarinnineq (2022-imi salliuvoq)

Pisariaqarpoq atorluarsinnaasumik takussutissiinermit aaqqissuussinermik sumiiffiup takussutissiissutigisarnernut atatillugu suliaqarnissaq, matumani ilanngullugit nungullarsaaneq, mingutitsineq, pitsaanngitsunik uumasut inuunerannut sunniutaasartut il. il. Ilulissat Kangianut atatillugu piffissalersukkanik nalunaarusiortarnernut akissutissat sumiiffimmut atatillugu 2022-2023-imi killiffiusut pillugit suliarineqassapput, tamatumunngalu atatillugu takussutissiisarnernut atortorissaarutininik naammassisaqarfiulluurtussanik pisariaqartitsisoqarluni. Ukiumoortumik takussutissiinermi paasisutissat katersorneqartut ilutigisaanik ukiumoortumik nalunaarusiornermi killissanik pilersitsisassapput, aqutsisoqatigiit ilaasortaallu atorneqartartussanik. Ukiumoortumik nalunaarusiap ilisimasat pigeriikkat nunarsuarmit kingornussaannut atatillugu atortassavaat, sumiiffiup piujuaannartitsinikkut qanoq inissisimanagera kiisalu ukiumoortumik ingerlatsinermi ingerlatarisimasat.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissaq: Suliamik naammassinnineq takussutissiisarnerni aaqqissuussinermik aamma takussutissiisarnernut pilersaarussiaq aallartinneqarpoq 2022-milu naammassineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Oqartussani aqutsisut: Avannaata Kommunia aamma Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisunullu Naalakkersuisoqarfik.

4. UNESCO Periodic Reporting-imut nalunaarssuineq (2022-imi salliuvoq)

UNESCO-mut ingerlaavartumik nalunaarusiortarneq (Periodic Reporting og State of Conservation) sumiiffiup nunarsuarmit kingornussaqaarfiattut inissisimanageranut atatillugu piumasqaataavoq. Ilulissat Kangia suliaqartartussaavoq nalunaarusiamik taaneqartumik Periodic Reporting sumiiffiup qanoq innera pillugu 2022-2023-imi, apeqqutigineqartut amerlasuut qarasaasiatigit skemami immersugassamiittut akissuteqarfigalugit. Apeqqutigineqartut akissuteqarfigineqartussaapput paasisutissanik katersat katersorneqartartut aallaavigalugit. Skema apeqqutinik imaqartoq immersorneqartussaasoq ammasarpoq akineqarnissamut september 2022-imiit siumut qaammatit qulit.

Ingerlatsinikkut suliniutissat: Piareersaaneq akissuteqarnissamut Periodic Reporting-imut atatillugu 2022-imi aallartinneqarpoq.

Oqartussani aqutsisut: Avannaata Kommunia, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisunullu Naalakkersuisoqarfik kiisalu danskit Illussaarsuarnut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat.

5. Najukkami namminermi kissaatigineqarpoq illoqarfik takornariartitsinerlu ineriartortinneqarsinnaassasut sumiiffimmi nunamut eqqissisimatitaasumut akunnermiliussatut immikkoortitaasumi (2022-imi salliuvoq)

Najukkami namminermi najugaqartut aamma naalakkersuinermik ingerlatsisut kissaatigaat qulaajaasoqassasoq illoqarfiup takornariartitsinerullu ineriartortinneqarsinnaaneramik sumiiffimmi illoqarfimmut qanittumiittumi nunamilu eqqissisimatitaasumut akunniliullugu killiliussatut toqqarneqarsimasumi. Piffissami matumani tamanna ajornartinneqarpoq kommunimut pilersaarummi nunamik eqqissisimatitaasumut akunniliullugu toqqaasoqarsimammat. Kissaatinit ilisimanagerartut tassaapput; illoqarfiup ineriartortinneqarnera annertusineqarsinnaassasoq inissaaleqineq immikkut

ittumik atuuttusoq iliuseqarfigisinnaajumallugu, Qitiusumik ingerlatsivimmik taaneqartumik Auroracenter pilersitsinissamut kiisalu nunami maanna eqqissimatitaasumut killiliussatut immikkoortitaasumi illuaqqiortoqarsinnaalernissaanut. Suliassanik pingaarnersiulluni immikkoortitserineq taanna ingerlatsinerneq arlaqartunik kinguneqassaaq, immikkoortukkaartunik allaaserineqartunik, illoqarfimmut qanittumi nunami eqqissimatitaasumut qanittumiittumi illoqarfimmullu qanittumiittumi ineriartortitsinerneq aallusisoqarsinnaalersikkumallugu.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Suliassanik aallartitsineq kommunimut pilersaarummi aalajangersakkanik allanngortitsisoqarnissaa siunnerfigalugu. Tamatumunnga tulliullugu pisariaqartitsineq kissaatigisallu qulaajartariaqarput. Kingornagullu immikkuualuttortalersugaasumik nuna pineqartoq pillugu nalilersuisoqartariaqarluni, kiisalu sumiiffimmi nunamut eqqissimatitaasumut atasumi bufferzone-mi pinngortitami naleqartitat nalilersorumallugit. Isikkiviup killingi sumiippat, nunamilu pineqartumi ineriartortitsinerneq taaneqartumik ingerlatsineq pinniillisaataassava (imaluunniit akornutaassanngila), nunap nammineq alianaassusianut nunarsuarmillu kingornussaannut atatillugu? Pinngortitaq immikkut naleqartitatut taaneqartoq sumiippa, qanoq tamaani pissutsit ippat, qanorlu allanngujatigisinnaappat? Paasissutissat tamakkua atorneqassapput nalilersuisinnaajumalluni sumi sanaartortoqarsinnaanersoq, sumi illoqarfiup alliarternera ingerlasinnaanersoq, ineriartortitsinerneq kissaataasut nunamut eqqissimatitaasumut qanittumi bufferzone-miittut isumaliutigilluarneqarsinnaaqqullugit.

Immikkoortoq siulleq (2022-imi ukkatarineqartussat): Kommunimut pilersaarummut ilassummik suliaqarneq illoqarfimmut qanittumi bufferzone-mi najugaqarfissanik sanaartorfusinnaasumik toqqartuinissamut.

- Kommune nunamut pineqartumut atatillugu 2019-imi suliaqarsimavoq nalilersuinerneq tunngaveqartunik qanoq ersitsigineri, sumiiffik aamma tamaani qaamaneq qanoq ittarnersoq. Suliaq siunertaqarpoq suliassat ingerlateqqinnissaannut ilalersuutinerneq suliaqarnerneq sumiiffimmi bufferzonemik taaneqartumi illoqarfiup ineriartortinneqarsinnaaneranut atatillugu, suliniutissanillu aalajangersimasunik siunnersuuteqarnissamik siunnerfeqartunik, ilanngullugu isiginiatigalugu sumiiffiup nunarsuarmiut kingornussaata qanoq misigineqarnissaa.

Immikkoortut aappat (2023-imi aallutassat): Nunaannarmi bufferzoneusumi takornariartitsinerneq suliniutinerneq sanaartornissaq.

- Ineriartortitsineq aallartinneqassaaq takornarianut illuaqqanik/ illuaqqiorfissamik pilersitsinissamut. Taamaattumik suliaqartoqartariaqarpoq misissuinerneq kissaatit pisariaqartitsinerlu pillugit, nunami bufferzone-mi takornariartitsinerneq ineriartortitsinissaq eqqarsaatigalugu.

Oqartussani agutsisut: Avannaata Kommunia

6. Sermermiut eqqaata ineriartortinneqarnissaanut pilersaarut tulleriarinerlu (2022-imi aallutassaq)

Sermermiunik ineriartortitsinermit atatillugu Aqutsisoqatigiit aalajangerput sammisassani immikkoortut 4 aamma 5 2021-imeersut ataatsimut katinneqassasut. Siunertaavoq ataatsimut isiginnittumik aqqissuussinissap qularnaarneqarnissaa, ineriartortitsinikkut pitsanngorsaatisatigullu sumiiffimmi 2022-imi suliassat eqqarsaatigalugit, kiisalu sumiiffiup allagartalersornissaanut tunngatillugu. Siunissamut qularnaarneqassaaq pilersaarutit ataatsimoortumik suliaanissaat, paasissutissiisarnikkut, tikikkuminassusiisigut aamma mianerinninnikut iliuusissat eqqarsaatigalugit. Suliniutissat taakkua annertussusiannik peqquteqartumik pisussat immikkoortukkaartunik aqqissuunneqarsimapput, qanimut aqutsisoqarsinnaaqqullugu, ataqatigiissaaralunilu ineriartortitsisoqarsinnaaqqullugu. Sermermiut eqqaannut matumani ilaapput sumiiffiit sungaartumik, aappalaartumik aamma tungujortumik nalunaaqutsersukkat aqutit, kiisalu Kangiani Qitiusumik tikeraat ornittagaat, pilersaarutaasorlu Qitiusumik Auroraqarfissaaq aamma Sermermiut. Nunaqarfik Sermermiut taaneqartarpoq Kalaallit Nunaanni nunaqarfiit pingaernerpaat ilaattut, toqqagaallunilu Nunatsinni takujuminartuutitta pingaartut ilaattut Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Takornariartitsinikkut Ingerlatsivimmiit. Ataatsimut isigisumik paasissutissiisarneq sumiiffiullu oqaluttuarinera tikeraanut pitsaanerujussuusinnaavoq. Maanna sumiiffiup oqaluttuarineqarneranik ineriartortitsinissaaq pillugu Nunatta Katersugaasivianik Allagaateqarfianillu oqaloqateqarneq taamaattumik ingerlaqqittariaqarpoq.

Siunnersuutit tigussaasut taamaattumik assersuutigalugu tassaapput ikaartarfiup maanna piusup annertusineqarnissaa, isikkiveqarfimmik aqqissuussinissaaq, allagartat nutaat, qarasaasiatigut "igalaatigut" takusassarsiortarneq, issumik ujaqqanillu sanaamik illunnguamik pilersitseqqinneq il.il. Sermermiut qooruat ikaarlugu ikaartarfik nutaaq aamma ilimanarpoq annertunerusumik nunaqarfimmik illersuisinnaasoq. Tamatumunnga atatillugu ilanngullugu isumaliutigisariaqarpoq nunamut tamarmut atuuttunik allagartalersuisarnikkut paasissutissiisarnikkullu periusissialiorsinnaaneq. Tamatumalu saniatigut Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Takornariartitsinikkut Ingerlatsivimmiit aningaasaliissutissanik immikkoortitsisoqarsimavoq sumiiffimmi tamaani allagartalersuinerup pitsanngorsarneqarnissaanut atugassanik.

Pisortat ingerlatsineranni suliniutissat: Aqutsisoqatigiinni ingerlatsisusunik isumasiuinerup ingerlaqqinnissaa.

Immikkoortoq siulleq (2022-imi ukkatarisassat):

Sumiiffiup ineriartortinneqarnissaani pisussat assigiinngitsut tunuliaqutaralugit suliniutissanut pilersaarusiamik suliaqartoqartariaqarpoq, sumiiffimmi suliniutissanik ersarinnerusumik suussusilersuiffiusumik, kiisalu piffissaliussassanut missingersuiffiusumik, aningaasartuutissanik siunnerfiusut angunissaannut naatsorsuiffiusunik, kiisalu aamma ilanngullugit suliassat suliarineqareerneranni ingerlatsinermit aningaasartuutaalerumaartut. Sumiiffiup suli annerusumik atorneqalerumaarnera timmisartunut mittarfissap ammarneqareerneratigut missingersuutitut isumaliutaasuni ilaasariaqarpoq.

Immikkoortut aappaat (2023-imi ukkatarisassat):

Aalajangerneq, akuersissuteqarneq aamma piviusunngortitsineq tulleriarneqartunik pitsanngorsaatisanik, suliniummut pilersaarusiaq naapertorlugu.

Oqartussani aqutsisut: Avannaata Kommunia, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisunullu Naalackersuisoqarfik kiisalu Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu.

7. Misiliutitut suliniut sumiiffimmut angalaarnermi akiliuteqartitsisarsinnaanermik periarfissat (2022-imi aallutassaq)

Maani politikkikkut kissaataavoq misissorneqassasoq nunarsuarmit kingornussaqaqfiannut angalaarnermi akiliuteqartitsisalersinnaaneq. Kissaatigineqarpoq tikeraartorpasuit annertunerusumik nunarsuarmit kingornussaata ingerlanneqarneranut atatillugu aserfallatsaaliinermut tunniusseqataasalernissaat. Akiliuteqartitsisalersinnaanermut periaasiusinnaasut assigiingitsut isumaliutigineqarsinnaapput.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Misissorneqarsinnaavoq periarfissaqaqnersoq 1) aqqissuussineq takornariartut annikinnerusumik nunarsuarmit kingornussaqaqfiannut akiliuteqartinneqartalersinnaanerat, (umiarsuanut takornariartaatinut ilaalluni angalanermut akitsuutikkut, akunnittarfimmi unnuinermi akitsuutsikkut, tikeraat ornittagaannut pulaarnermi akitsuutikkut) imaluunniit Sermermiunut isermermut akitsuutikkut. Nunatsinni takujuminartut siunnersuutigineqartut ilagimmassuk Sermermiut, tamanna tunngavigalugu ersarinnerusumik misissortariaqarpoq kulturikkut kingornussanut inatsimmut atatillugu akiliuteqartitsisoqarsinnaanersoq. Imaluunniit 2) nammineq piumassutsimik tunngaveqarnerusumik tapersersuinikkut (plakaatinik, sumiiffik pillugu atuakkianik, passimmiussanik pisinikkut allatigullu). Taamaattoqassappat akiliut immikkoortinneqartariaqarpoq aserfallatsaaliinermut, assersuutigalugu ikaartarfinnik, kiisalu ingerlaavartumik sumiiffimmik illersuinermit paasisutissiisarnermullu. Tamatumunnga iluaqutaasumik pinngortitamut atatillugu nunatsinni imaluunniit Savalimmiuni periaatsinik isumassarsiortoqarsinnaavoq.

Oqartussani Aqutsisut: Avannaata Kommunia, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisunullu Naalackersuisoqarfik. Inuussutissarsiornermut Niunermullu Naalackersuisoqarfimmiit ilassusiineq aamma qitiusariaqarpoq.

8. Sermermiut aqqusaarlugit ammukartarneq umiarsualimmut ingerlaniarneq ajornartorsiutaagaangat (2002-imi aallutassaq)

Qaammatini januari, februari aamma marsi piffissani sivikinnerusuni Ilulissat umiarsualiviannut pulaniarneq ajornartorsiutaasarsinnaavoq sikoqarpallaaraangat imaluunniit sikusimagaangat. Tamatuma kingunerisarpaa inuussutissarsiutigalugu aalisartut umiarsualivimmut pulasinnaasannginnerat pisaminnik tunisinarlutik. Sermermiut kangerlunnguat taamaalinerani amerlasuutigut sikusimasanngilaq, taamaattumillu pisariaqartitsisoqartarluni pisanik Sermermiut aqqusaarlugit qamuteralaat atorlugit nunaliaassinissamut. Tamaani najugallit aamma naalackersuinermillu suliaqartut kissaatigaat misissorneqassasoq pisariaqalerfiatigut aqqusaartussamik aalajangersimasumik aalajangersaasoqarsinnaanersoq. Tamatumani aalajangiisuvoq Sermermiuni itsarnitsat naleqartitat ajoquserneqannginnissaat.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Oqaloqatigiinnermik pilersitsisoqassaaq Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu aammalu Naalackersuisoqarfimmut, toqqaasoqarsinnaanersoq immikkut pisariaqalerfiatigut aqqusaartussamik

aalajangersaqqissaakkamik pisuni atorneqartartussamik, umiarsualiviup tikinneqarsinnaajunnaarfiini piffissani. Januarimiit aprilimut sapaatip akunnikkaartunik assinik katersuisoqartarpoq Sermermiut eqqaaneersunik, oqaloqatigiinnerit ingerlaqqinnissaannut atorneqartussanik. Periarfissap aappaatut *Holms Bakke-p* ersarinnerusumik misissorneqarsinnaavoq. Iluaqutissat ajoqutissallu immikkut toqqakkamik illinernik aqqutasinnaasunik inissiinissami ilanngullugit nalilersorneqartariaqarput.

Oqartussani Aqutsisut: Avannaata Kommunia, Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu kiisalu Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisunullu Naalackersuisoqarfik.

Pisortat ingerlatsineranni suliniutissat allat suussuilersorneqartut – piffissami matumani suli tullerriaarneqanngitsut

9. Ingerlaqqittumik nalilersuineq, eqqortumik qamuterallannik sumiiffimmi nunarsuarmit kingornussaarfiusumi aamma nunami nerorsaqquataasumi angalasinnaaneq

Qamuterallaat atorlugit angalaarneq nuannarineqaleraluttuinnarmat annertusiartuinnartumik qamuterallannik nunarsuarmit kingornussaarfiusukkut aamma nunami nerorsaqquataasumi angalasoqartalerpoq. Qamutit motoorillit atorlugit nunarsuarmit kingornussaarfiusumi aammalu nunami nerorsaqquataasumi angalaneq inerteqqutaavoq, eqqaassanngikkaanni immikkut aqutissatut Avannaata Kommunianit kommunimi malittarisassat naapertorlugit toqqakkat, nunami ammaannartumi ingerlaarfiusinnaasut. Pisariaqartitsisoqarpoq illoqarfimmi inuussutissarsiortut aamma innuttaasut ersarissumik paasinninnissaat qamutit motoorillit atorlugit angalasinnaanermut malittarisassanik, kiisalu immikkut aqutissatut toqqagaasut pillugit malittarisassanik.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Paasisitsiniaanermik illoqarfimmi innuttaasunut aallartitsisoqarnissaa, najukkami namminermit tusaatit aqutugalugit, aammalu malittarisassat pillugit allagarsiussatigut, qamuterallannik nunarsuarmit kingornussaarfiusumi nunamilu nerorsaqquataasumi atuisinnaanermut malittarisassat pillugit.

Suliami aqutsisut: Avannaata Kommunia

10. Avataaneersumik nalilersuisitsineq sumiiffiup nunarsuarmit kingornussaarfiusup Ilulissanut qanoq naleqarnera pillugu

Soqutiginassaaq Ilulissat illoqarfiannut atatillugu kisitsisinik nalilersuinikkut paasissallugu nunarsuarmit kingornussaannik illoqarfiup avataatungaaniittoqarnera qanoq naleqarnersoq. Takornariat takkuttarpat nunarsuarmit kingornussaannik sumiiffimmi peqarmat? Aningaasat suliffissallu qanoq annertutigisut nunarsuarmit kingornussaata aqutugalugu ukiut tamaasa kaaviiartinneqartarpat? Aningaasarsiornermut atatillugu misissuineq 2013-imi Washington and Lee University suliarineqartoq takutitsivoq nunarsuarmit kingornussaannik aqqissuussineq ukiumut 63,5 mio. kr.-inik naleqartartoq. Soqutiginassaaq kisitsit ullutsinnut iluarsiiussisallugit.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Aallartitsinissaq suliniutip allaaserineqarneranik nalilersuinissanut kissaatigineqartunut atatillugu, qinnuteqassallunilu aningaasaateqarfinnut

/aningaasaliissutissanik nalilersuinermik immikkut ilisimasalinnit avataaneersunit suliarineqartumik suliarititsisinnaajumalluni.

Suliami aqutsisut: Danskít Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat, `Slots- og Kulturstyrelsen`, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik kiisalu Avannaata Kommunia

11. Inuussutissarsiutigalugu aalisartut takornariartartullu amerliartorneranni akerleriittoqalersinnaanera

Ilulissat Kangia pisuussutininik uumassusilinnik pilissuuvoq, ilutigisaanillu pinngortitaq alianaalluinnartuulluni. Naleqartitat tamakkua annertuumik imaatigut iluaqutigineqarput, nunamiit pisut annikinnerullutik, tamatumalu pisariaqartillugu angallatit angalaartariaqarnerat sumiiffimmi eqqissisimatitaasumi. Naatsorsutigineqarsinnaavoq sumiiffik tamanna siunissami suli inuussutissarsiutigalugu aalisartunik amerlanerusunik nutsuisuulissasoq, takornariallu amerliartornerisa kingunerisaanik suli annertunerusumik imaatigut takornarianik angallassineq sumiiffimmi eqqissisimatitaasumi pisariaqassalluni. Inuussutissarsiutit taakkua arlariit kommunimi aningaasarsiornermut tamarmik pingaaruteqarput. Taamaattumillu aarlerinaateqarluni siunissami annertooujussuarmik Kangiata anillagiaani angalasoqalersinnaanera. Tamanna saqitsaannermik assersuutigalugu piniartut takornarianillu angallassisut akornanni pilersitsisinnaavoq. Ajornartorsiutaalereerpoq takornariartitsissutit aalisartut ningittagaannut qanillivallaartarneri. Ilutigisaanillu angallatit amerlasoorsuit, imaluunniit umiarsuit angisuut sumiiffimmi eqqissisimatitaasumi takornariat iluliarsuarnik akimasuunik misigisaqarniarnerannik aserorterisinnaapput. Aamma pissutsit ajornartorsiutinik kinguneqassapput umiarsuit takornariartaassuit sumiiffiup eqqissisimatitaasup eqqannguani kisarsimasalissappata.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: Maleruagassiornissaq takornarianik imaatigut angallassisarnermut aalisariutit eqqaanni, inuussutissarsiutigalugu aalisartut aammalu takornarianik angallatit angallassisartut naalagaat suleqatigalugit.

Suliami aqutsisut: Avannaata Kommunia

12. Qimussit aamma qamuterallannik angalaartartut akornanni akerleriittoqalersinnaanera

Qamuterallannik angallateqarluni kommunimi sunngiffimmi angalaartarneq nuannarineqartuuvoq, qamuterallaallu amerliartorlutik. Qamuterallaat pinngortitarsuarmi ungasissumut ingerlasinnaasarput piffissap sivikitsup ingerlanerani, amerlasuutigullu qimussit illerni atuartarlugit. Tamanna akerleriissutinik pilersitsisinnaavoq, qimmit ersilersinnaammata, aammalu qimussiussisut takornariallu nipiliornerisuaq mingutsisinerlu qamuterallaat pilersittagaat nuannarisarinngimmatigit.

Pisortat ingerlatsineranni iliuusissat: suli suussusilersorneqanngillat

Suliami aqutsisut: Avannaata Kommunia

Ilanngussat

Ilanngussaq A – Aqutsisoqatigiit suliassaannut allassimaffik aamma pisortat akisussaaffii

Nunarsuarmit kingornussaannik Ilulissat Kangianni ingerlatsinermi/aqutsinermi qitiusutut oqartussat tassaapput danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik aamma Avannaata Kommunia. Ingerlatsineq ingerlanneqarpoq pisortaqarfiit ilaatigut makkua qanimut suleqatigalugit.

- Danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat Danmark-imiittoq naalagaaffeqatigiit sinnerlugit pingaarnertut akisussaasuvoq Ilulissat Kangianut atatillugu UNESCO-mut attuumassutilinni attaveqarnilu.
- Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik nunatsinni namminermit Ilulissat Kangiata pisortatigoortumik ingerlanneqarnerani akisussaavoq, tamatumanissaaq sumiiffimmut atatillugu ingerlatsinermit pilersaarummut.
- Avannaata Kommunia ulluinnarni sumiiffiup ingerlanneqarneranut akisussaasuvoq, tamatumanissaaq ingerlatsinermit pilersaarutip piviusunngortinneqartarneranut, kiisalu sumiiffimmi ingerlatsinerup nalunaarsuutitsigut nakkutigineranut. Ingerlatsineq tunngaveqarpoq Namminersorlutik Oqartussat Ilulissat Kangiata eqqissisimatinneqarnissaa pillugu nalunaarutaanik, kommunimut pilersaarutininik atuuttunik aamma ingerlatsinermit pilersaarummik atuuttumik.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Avannaata
Kommunia

Ilulissat Kangianut Aqutsisoqatigiit, - pisussaaffiit suliassallu

2008-miit pisortaqarfiit pingasut aqqissuussimavaat Nunarsuarmit Kingornussaqaqarfiata Ilulissat Kangiata aqunneqarnera, ingerlatsinerup pilersaarusionerqartarnera ataqtigiissaarneqarneralu. Aqutsisut qularnaartussaavaat anguniakkat immikkoortunik pingasunik imaqtartut qanimut suleqatigiinnikkut ingerlanneqarnissaat: *illersuineq, ineriartortitsinissamut periarfissat kiisalu annertusianik paasissutissiisarneq.*

Aqutsisuni ilaapput:

- Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik (Aqutsisuni siulittaasuutitsisoq)
- Ilulissat Kangianut Site Manager, Avannaata Kommunia.
- Avannaata Kommunianit sinniisoq.
- Danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiannit sinniisoq.
- Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmit sinniisoq (malinnaatitaq)
- Inuussutissarsiornermut Naalackersuisoqarfimmit sinniisoq (ad hoc-imik ilaasortaq)
- Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianiillu sinniisoq (ad hoc-imik ilaasortaq)
- Ilulissat Kangiani tikeraat ornittagaanniit sinniisoq (ad hoc-imik ilaasortaq)

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiup aqutsisoqatigiinni siulittaasoqartitsineq allattoqarfeqarnerlu isumagisarai. Aqutsisoqatigiinni qaammatit pingasukkaarlugit ataatsimiittoqartarput, tak. qupperneq 7-imi ukiumoortumik ingerlatsisarnerup allaaserineqarnera. Ataatsimiinnerit qarasaasiat atorlugit ingerlanneqarsinnaapput. Qaammatit pingasukkaarlugit aqutsisoqatigiinni ataatsimiittarnerit saniatigut ingerlaavartumik aqutsisuni ilaasortat akornanni oqarasuaatikkut aamma e-mail atorlugu attaveqatigiittoqartarpoq. Kiisalu immikkut ittumik aqutsisut ataatsimiinnissaat pisariaqartitsineq naapertorlugu aaqqissuunneqarsinnaallutik.

Aqutsisoqatigiit suliassaar pingaarnertit tassaapput:

- Periarfissat, unammilligassat aamma suliassaarqarfiimmi uani ajornartorsiutit suussusilersortassallugit.
- Ingerlatsinermit iliuusissanik aalajangersaasassallutik, periarfissanik aamma unammilligassanik suussusilersuisunik.
- Ingerlatsinermit iliuusissat pisariaqartut tullerriaartassallugit, ukiumut ingerlatsiviusumut aalajangersimasumik sammisumik (ullorsiutit ukiuat malinneqarpoq).
- Ingerlatsinermit pilersaarut naleqqussartassallugu malinnaatittassallugulu, ukiumoortumik pilersaarutaasut tunuliaqutaralugit.
- Oqaloqatigiissutigisassallugit immikkut isiginiagassat aamma kingunerisassaar ingerlatsinermit imaluunniit ineriartortitsinerit qinnuteqaatini nunarsuarmiunut kingornussaarqarfiusumi aamma nunami illersuutitut nerorsaqutaasumi.
- UNESCO-mut pisussaaffiit naammassisassallugit, matumani aamma ilisimatitsisarnerit nalunaarusiortarnerillu.
- Akuleruttassallugit ingerlatsinermit iliuusissat immikkut ittut peqataasunut illuatungeriinnut naleqquttut, (assersuutigalugu Nunatta Katersugaasivianut Allagaaqarfiarullu, Inuussutissarsiornermut Naalackersuisoqarfiimmut, Ilulissat Kangiani tikeraat qitiusumik ornittagaanni)

Inaarutaasumik assersuutigalugu aalajangersakkanik sanioqqutsisinnaaneq eqqarsaatigalugu aamma akuersissutitut atatillugu tunngaveqartussaapput eqqissimatitsinermit nalunaarummi aamma kommunimut pilersaarummi aalajangersakkanik.

Pisortat akisussaaffii aamma suliassaar

Avannaata Kommunia

Avannaata Kommunia ulluinnarni akisussaavoq sumiiffimmik ingerlatsinermit /aqutsinermit. Tamanna pingaarnertut pisarpoq Site Manageren aamma Park Rangeren aqutugalugit. Avannaata Kommuniata ingerlatsivii ilaatigut Teknikkimut aamma Inuussutissarsiornermit sunniuteqarlutik tunniussaartassapput sumiiffiup ineriartortinneqarneranut.

**Avannaata
Kommunia**

Site Manager

Site Manageren tassaavoq ulloq naallugu atorfik aammalu imaqarluni nunarsuarmiut kingornussaarfiup ulluinnarni ingerlanneqarnissaanik aqunneqarnissaanillu. Ilutigisaanik aamma Site Manager-ip suliassaraa aqutsisoqatigiit kommunip takorluugaanik pingaartitaanillu suliniutitut sumiiffimmut tunngatillugu akuleruttarnissaat. Suliassat ataqatigiissaarneqassapput ingerlanneqarlutillu Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik qanimut suleqatigalugu.

Site Manager-ip suliassai

Site Manager-ip suliassaanut ilaapput:

- Ulluinnarni ingerlatsineq aqutsinerlu isumagisarissallugit.
- Ingerlatsinermi suliniutini naleqquttunik suliniutunik aqutsisuuneq.
- Aningaasaqarneq aamma aningaasartuutissanut missingersuusiat kommunimi Ilulissat Kangianik ingerlatsinermut atatillugu.
- Ingerlatsinermut pilersaarummut tunniussaqaqtassalluni (suliarineqarnerani peqataasarluni, suussusilersuinermi, tulleriarinermi, piviusunngortitsinermi, ukiumoortumik naleqqussaasarnerni).
- Park Ranger-ip suliaanik nakkutilliineq ilitsersuisarnerlu.
- Fundraising (ingerlatsinikkut iliuusissanut aningaasartalerneqariinngitsunut aningaasaateqarfinnut aningaasaliissarsiorarneq).
- Innuttaasut Kangiani tikeraat ornittagaannut attaveqartuunissaannik nakkutilliineq (innuttaasut najukkamiittut ilisimasaqarnerulersinnissaat sumiiffimmillu tulluusimaaruteqarnerannik annerulersitsiniarneq ingerlatsinerlut assigiinngitsunut atatillugu, pinaveersaartitsineq aporaassutaasunillu aaqqiissutissarsarneq, sumiiffiup atornerarneranut atatillugu)
- Ingerlaavartumik sumiiffimik atuisunik oqaloqateqartarneq /isumasiisarneq (takornariartitsisartunik, aalisartunik/piniartunik, innuttaasunik il.il.
- Ilulissat Kangiani tikeraat ornittagaat pillugu paasissutissiisarneq paasissutissanillu ingerlatitseqqittarneq (allagarsiissutissanik suliaqartarneq, takornarianik angallassisartunut atuagaq, allagartarsuit - plakaatit, video-t, Tv-iikkut aallakaatitassat, quppersagaq, atuartitsissutissat, radiukkut ilanngussassat il.il.
- Tusagassiuutitsigut pitsaasumik eqqartorneqartarnermut tunniussaqaqtarneq
- Paasissutissanik takussutissiorneq (paasissutissanik uppersaasutissanillu katersisarneq, kiisalu takussutissianik nalilersuisarneq iluarsissuteqartarnerillu.
- Pisortatigoortumik Ilulissat Kangianut tikeraanik sullissisarneq (ilisaritsisarneq, ataatsimiittarneq saqqummiussisuusarneq.
- Akuersissutissanut immikkut aalajangersakkanik sanioqqutsisinnaanermut atatillugu tusarniaanernut akissutissanik suliaqartarneq, nunarsuarmiut kingornussaqaarfiani suliassaqaqfiup iluani.
- Ilulissat Kangianut Aqutsisoqatigiinni ilaasortaaneq.
- Attaveqataaneq Nunalerinerlut, Imminut Pilersornerlut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut sumiiffimmut nunarsuarmiut kingornussaanut atatillugu.

Park Ranger

Park Rangerip qullersaraa nalunaartarlunilu Site Manager-imut suliassanullu makkua ilaallutik:

- Sumiiffimmi nakkutilliineq.
- Sumiiffimmi ineriartornermi pissutsinik nakkutilliineq.
- Sumiiffimmut pulaartunut /tikeraanut paasissutissiisarneq ilitsersuisarnerlu.
- Ikaartarfimik, inussunnik aqutissanillu nalunaarsuutunik aserfallatsaaliineq.
- Sumiiffimik eqqiluutsuutitsineq.
- Nalunaarsuusiortarnermut pilersaarummik tunngavilimmik nalunaarsuisarneq.
- Site Manager ikiortassallugu /sullittassallugu allaffisornikkut /aqutsinikkut ukiuunerani aqutsinikkut suliassat ilaanni.
- Nakkutilliineq, nalunaarsuusiortarneq qisuariartarnerlu inatsisinik unioqqutitsisoqartillugu.

Kommunimi sulisut allat

Site Manager-ip aamma Park Ranger-ip saniatigut kommunimi sulisut allat annerusumik minnerusumilluunniit nunarsuarmit kingornussaqaqfianni sulisarput. Avannaata Kommuniani sulisut tunniussaqaqartarput periusissiaq naapertorlugu pilersaarusi, kommunimut pilersaarummut ilassut naapertorlugu, avatangiisunik isiginiaanermi, inuussutissarsiornermut atatillugu suliani, minnerunngitsumillu takornariartitsinermit aammalu aalisarnermut/piniarnermut atasunik suliani. Tamatumalu saniatigut kommunimi ingerlatsinermik suliaqartut suliaassani assigiinngitsuni tunniussaqaqartarput. Iliuutsit suliniutillu tamarmik ataqatigiissaarneqartarput Site Manager aqutagalugu.

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup nunatsinni akisussaaffigaa ingerlatsineq, aammalu suliaassat makkua suliarineqartarneri:

- Aqutsisoqatigiinni siulittaasutut inissisimaneq aamma allattoqarfiuneq.
- Ingerlatsinermut pilersaarummi suliaqartarneq naleqqussaasarneq.
- Qularnaarisarlunilu suliaqaqarfimmi inatsisiliornerit ullutsinnut naleqquttuullutillu malinnaatinneqarnissaannik.
- Suliami aqutsisuuneq ukiumoortumik ingerlatsinerup aqqissuunneqarnerani, tamatumani aamma aqutsisoqatigiit ataatsimiigaaqquneqartarnerannut, imaqarnilianik suliaqartarnermut, kiisalu ataatsimut isiginnittuulluni ingerlatsinikkut suliniutit ingerlaneranni.
- Sulianik ingerlatsisuuneq, tak. eqqissisimatitsinermut nalunaarummi ingerlatsinissat ineriartortitsinissallu nunarsuarmit kingornussaannut atatillugu aalajangersaavigineqarneri.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat

Danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiat Naalagaaffeqatigiinneq sinnerlugu pingaarnertut akisussaasuvoq ilulissat Kangiannut. Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiup qitiusumik suliaasaanut ilaapput paasissutissanik UNESCO -meersunik utimullu UNESCO-mut ingerlatitsisarneq, ataqatigiissaarineq UNESCO-mut nalunaarutissanik annertunerusumik, Naalagaaffeqatigiit iluanni nunarsuarmit kingornussaannut tunngasutigut misilittakkanik paarlaasseqatigiittarneq, kiisalu aqutsisoqatigiinni ataatsimeeqataasarneq.

Ilinniartitaanermit, Kultureqarnermit, Timersornermit Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Ilinniartitaanermit, Kultureqarnermit, Timersornermit Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik nunatsinni akisussaasuvoq UNESCO-p nunatsinni nunarsuarmit kingornussaqaqfiutaanut, taamaattumillu

aqutsisoqatigiinni alaatsinaattutut ataatsimeeqataasarluni. Tamatumalu saniatigut Kalaallit Nunaanni nunarsuarmit kingornussaqaqfiusuniit misilittakkanik nunarsuarmit kingornussaqaqfiusuniit allaniit paarlaasseqatigiittarneq qularnaarneqartarpoq: 1) Aasivissuit-Nipisat Sisimiut Kangerlussuullu akornanniittut aamma 2) Nunatta Kujataani nunarsuarmit kingornussaqaq. Sumiiffiit taakkua marluk nunarsuarmit kingornussaannut nalunaarsuiffimmi ilanngunneqarnikuupput 'kulturikkut nunarsuarmit kingornussaqaqfittut' - ilulissallu Kangiat ilanngunneqarluni 'Pinngortitami nunarsuarmit kingornussaqaqfiattut'.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoqarfik

Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoqarfik nunatsinni suliassaqarfinnut takornariartitsinerup ineriartortinneqarneranut tunngasunik akisussaasuvoq. Ilulissat nunatsinni takornariarfigissallugu soqutigineqarnerpaajummat, aammalu Ilulissat Kangiani Tikeraat Qitiusumik Ornittagaat ammarneqarnikummat, kiisalu Ilulissat timmisartunut atlantikukoortatitut mittarfeqalertussaammat Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoqarfik qitiusumik inissisimavoq Ilulissat Kangiani tikeraat qitiusumik ornittagaannut aalajangiisarnerni. Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoqarfik taamaattumik 'ad-hoc-imik ilaasortaavoq' aqutsisoqatigiinni, namminerlu aalajangersinnaallugu aqutsisoqatigiinni ataatsimeeqataassanerluni, ullormut oqaluuserisassat sulianut attuumassuteqarpata.

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu Ilinniartitaanernut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik peqatigalugu - suleqatigalugulu – nunatsinni namminerlu inuiattut kulturikkut kingornussanut eriagisassanut akisussaasuvoq. Ilulissat Kangia sumiiffiillu tamatuma eqqaaniittut itsarnitsanik aamma kulturikkut eriagisaqarfimmu Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu qitiulluni inissisimavoq Kangiani tikeraat ornittagaannut qitiusumut atatillugu. Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu taamaattumik aqutsisoqatigiinni 'ad-hoc-imik ilaasortaavoq' aqutsisoqatigiit ataatsimiinnerannilu peqataanissaminik nammineq aalajangersinnaalluni ullormut oqaluuserisassat sulianut attuumassuteqarpata.

Ilulissat Kangia – tikeraat qitiusumik ornittagaat

Ilulissat Kangiani Qitiusumik tikeraat ornittagaat ammarneqassaaq 2021-ip aasaani, siullersaassallunilu nunatsinni qitiusunik tikeraat ornittagaattut. Kangiani qitiusumik tikeraat ornittagaat tikeraanut amerlasuunut isaaviussaaq Ilulissat Kangianut, sumiiffimmullu ingerlasartunut paasissutissiisassalluni. Taamaattumik Ilulissat Kangiani Qitiusumik Tikeraat Ornittagaat qitiusumik inissisimasuuvoq Ilulissat Kangiata pisortatigut ingerlanneqarnerani. Ilulissat Kangiani Qitiusumik Tikeraat Ornittagaat taamaattumik aqutsisoqatigiinni aamma 'ad-hoc-imik ilaasortaavoq' aqutsisoqatigiit ataatsimiinnerannilu peqataanissaminik nammineq aalajangersinnaalluni ullormut oqaluuserisassat sulianut attuumassuteqarpata.

Ilulissat Kangiata ingerlanneqarnerani aningaasaliissutitsigut killiliussat

UNESCO aningaasatigut tapiissuteqartanngilaq Ilulissat Kangiata illersorneqarneranut aamma ingerlatsinermut. Taamaattumillu aningaasaliissutitut killiliussat ingerlatsinermut atatillugu tassaapput aningaasaliissutit Avannaata Kommunianiit, Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmiit aamma danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfianniit, ilaatigullu aningaasaateqarfinniit aningaasaliissutaasartut.

Avannaata Kommuniata akilertarpai:

- Piffissaq tamaat Site Manager-itut atorfimmuut aningaasarsiat.
- Park Ranger-imut aningaasarsiat (*Naalakkersuisut Park Ranger-ip akissarsiaanut tapiissuteqartarput, naatsorsuutigineqartunik 215.000 kr.-it missaannik annertussuseqartussanik, aningaasanut inatsimmi konto 20.05.20 Kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit aqutigalugit*).
- Illernit aqutit aamma ikaartarfiup aserfallatsaalineranut aningaasartuutit.
- Attaveqaqatigiinnermut, paasissutissiisarnermut, allagartalersuinernut, inuttaasunik ataatsimiititsisarnernut il.il. aningaasartuutit.
- Ingerlatsinermut aningaasartuutit assigiinngitsut.
- Sulisut ataatsimiinnernut atatillugu angalaneranut aningaasartuutit.

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup isumagisarpai:

- Sumiiffiup nunarsuarmit kingornussaqaqariusup ingerlanneranut atugassat (naatsorsuutigineqarpoq ukiumoortumik atorfiup ¼ -iata missaa, pisariaqartitsineq naapertorlugu iluarsiissuserneqarsinnaasoq.)
- Sulisut ataatsimiinnernut atatillugu angalanernut aningaasartuutaat.

Danskit Illussaarsuaqarnermut Kulturimullu Aqutsisoqarfiata 'Slots- og Kulturstyrelsen' akilertarpai:

- Nukiit ukiumut sulinermut sap. akunnerisa ataatsip marlullu missaannut atornerqartartut ukiumut.
- Sulisut ataatsimiinnernut atatillugu angalanernut aningaasartuutaat.

Ilanngussaq B – Eqqissimatitsinermut nalunaarut

Nunarsuarmiut kingornussaqaarfiat pingaarnertut illersugaavoq aqunneqarlunilu nunatsinni namminermi eqqissimatitsinermut nalunaarutikkut ugguuna: *Ilulissat Kangerluata, Kangiata, eqqissimatinneqarnissaa pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 15. juuni 2007-imeersoq* aqquutigalugu ([link](#)) Eqqissimatitsinermut nalunaarutip oqaasertai tamarmiusut uani ataaniipput:

Ilulissat Kangerluata, Kangiata, eqqissimatinneqarnissaa pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 15. juuni 2007-imeersoq

Pinnngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 29-imi, 18. december 2003-imeersumi §16, imm. 1, § 39, imm. 5 aamma 6, § 46, § 60, imm. 2 aamma imm. 4 naapertorlugit aalajangersarneqarpoq:

Siunertaq

§ 1. Ilulissat Kangerluata, Kangiata, nunaminertallu avatangisaasut Ilulissat Kommuniani inissimasut nunatut eqqissimatitassanngortinneqarput nunap kusanassusersuata, nunami pinngortitaassutsikkut oqaluttuarisaanermi, kulturikkut oqaluttuarisaanermi allallu pinngortitatut naleqassusiisa illersorneqarnissaat siunertaralugit. Eqqissimatitsineq sumiiffiup pinngortitaassutsikkut nungullariartunnginnissaanut illersueqataassaaq.

Killiliineq

§ 2. Nuna eqqissimatitap nunap assingani ilanngunneqartumi 1-imi nalunaarneqarpoq. Nunap eqqissimatitap ilaa immikkoortunut pingasunut agguataarneqarpoq.

Imm. 2. Nunap ilaa immikkoortoq A tassaavoq nuna Sermermiut eqqaanniittoq. Tamanna nunap assingani ilanngussami 2-mi nalunaarneqarpoq. Nunap ilaa immikkoortoq B tassaavoq Ilulissat Kangerluata, Kangiata qinnguata ilaa. Tamanna nunap assingani ilanngussami 3-mi nalunaarneqarpoq.

Nunap ilaa immikkoortoq C tassaavoq Ilulissat Kangerluata, Kangiata paavata ilaa. Tamanna nunap assingani ilanngussami 3-mi nalunaarneqarpoq.

Tamanit tikinneqarsinnaanera atorneqarsinnaaneralu

§ 3. Kikkulluunniit nunamut eqqissimatitamut appakaassinnaapput nalunaarutip matuma kingunerisaanik killilersuutaasut malillugit.

§ 4. Nunap eqqissimatitap iluani tatsinik, kuunnik, kangerlunnik, sermip iigartartuinik nunamiluunniit eqqissimatitami mingutsitsineq arlaatigulluunniit eqqagassanik, aalisarnermi atortukunik, nalunaarsuutininik ilisimatusarnikkulluunniit atortunik qimatsinissaq inerteqqutaavoq. *Imm. 2.* Nunap naasoqassusianik akornusiinissaq nunalluunniit qaavanik allanngortitsinissat inerteqqutaapput. Nunap naasuininik tamanik naasulluunniit ilaannik katersinissaq inerteqqutaavoq, taamaattoq takuuk *imm. 3.*

Imm. 3. Naak imm. 2-mi inerteqquteqaraluartoq, aalisarnermut, aallaaniarnermut piniarnermullu atatillugu nerisassiornissami nunap naasuinik ikummatissanik katersinissaq ajornartitaanngila.

Tamanit tikinneqarsinnaanera atorneqarsinnaaneralu

§ 3. Kikkulluunniit nunamut eqqissisimatitamut appakaassinnaapput nalunaarutip matuma kingunerisaanik killilersuutaasut malillugit.

§ 4. Nunap eqqissisimatitap iluani tatsinik, kuunnik, kangerlunnik, sermip iigartartuinik nunamiluunniit eqqissisimatitami mingutsitsineq arlaatigulluunniit eqqagassanik, aalisarnermi atortukunik, nalunaarsuutinik ilisimatusarnikkulluunniit atortunik qimatsinissaq inerteqqutaavoq.
Imm. 2. Nunap naasoqassusianik akornusiinissaq nunalluunniit qaavanik allanngortitsinissat inerteqqutaapput. Nunap naasuinik tamanik naasulluunniit ilaannik katersinissaq inerteqqutaavoq, taamaattoq takuuk imm. 3.

Imm. 3. Naak imm. 2-mi inerteqquteqaraluartoq, aalisarnermut, aallaaniarnermut piniarnermullu atatillugu nerisassiornissami nunap naasuinik ikummatissanik katersinissaq ajornartitaanngilaq.

Tupertorneq aamma silami ikumatitsineq

§ 5. Nunap eqqissisimatitap iluani uninnganermi tupertorneq ikumatitsinissarlu taamaallaat ullup unnuallu ataatsip ingerlanerani uninngaffigisamilu ataatsimi pisinnaavoq. Aammattaaq tupertorneq aamma silami ikumatitsineq matuma kingorna taamaallaat pisinnaavoq siullermik uninngaffigisatut atorneqartumit minnerpaamik 100 meterinik ungasissulimmi, taamaattoq takuuk imm. 2.

Imm. 2. Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfiup tusarniaavigineqareernerata kingornatigut, tupertornissamut atatillugu nunaminertat aalajangersimasut Ilulissani kommunalbestyrelsimit toqqarneqarsinnaapput. Tupertorfiginiagaq erseqqissumik nalunaaqutserneqassaaq.

Illuliorneq, sanaartorneq angalanerlu

§ 6. Nunap eqqissisimatitap iluani illuliorneq imaluunniit aalaakkaasunik allanik sanaartorneq kiisalu aqquserniornerit aamma amitsunik aqquserniornerit inerteqqutaapput, taamaattoq takuuk imm. 2 aamma imm. 3.

Imm. 2. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniaareernermi kingornatigut, Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik illuliornissamut allanillu aalaakkaasunik sananissamut akuersissuteqarsinnaavoq. Ilulissani kommunalbestyrelsimik tusarniaareernermi kingornatigut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik, sananeqartussap annertussusaanik, suuneranik, sumiiffissaanik aammalu qanoq iluseqarnissaanik piunasaqaatinik akuersissutinut taamaattunut atorneqartussamik aalajangersaasinnaavoq.

Imm. 3. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniaareernermi kingornatigut,

aqquserniornissamut aamma amitsunik aqquserniornissamut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik akuersissuteqarsinnaavoq. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniaareernermi kingornatigut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik akuersissutinut taamaattunut piumasqaatinik aalajangersaasinnaavoq.

Imm. 4. Nunap eqqissisimatitap iluani qamutininik motorilinnik angalaneq, matumani qamuterallannik (snescooter), qamutininik illiniliuutinik aamma qamutininik qiterutaasalinnik angalaneq inerteqqutaapput.

Imm. 5. Imm. 4-mi inerteqquteqarnermi pineqanngillat angallavigneqarsinnaatitaasut pillugit, Ilulissat

Kommuniani assartuutit motorininik ingerlatillit atorneqarneri pillugit immikkut ittumik nalunaarummi aalajangersakkat.

Imm. 6. Nunap eqqissisimatitap iluani sikkilerluni angalaneq inerteqqutaavoq.

Imm. 7. Aqquserngit amitsut ujaraaqqanik, qisunnik atortunilluunniit allanik naleqquttunik qallerneqarsinnaapput.

Imm. 8. Nunap ilaani immikkoortumi A-mi, takuuk ilanngussaq 2, taamaallaat piffissami 1. aprilimiit 31. oktoberimut pisummik aqqusinertigut amitsutigut ilisarnarsaasikkatigut angalaneq ajornartitaangilaq.

Timmisartumik angalanerit

§ 7. Nunap eqqissisimatitap iluani sumiiffimmi pineqartumi uumasoaqassuseq eqqarsaatigalugu 1000 meterinik appasinnerusumik timmisartornissat inerteqqutaapput.

Imm. 2. Imm. 1-mi inerteqquteqarnermit pineqanngillat akuersissuteqarluni aalajangersimasunik timmisartuussisarnerit, annaassiniartarnerit ujaasisarnerillu kiisalu imm. 4-mi taaneqartunut mittarfinnut mikkiartarnerit.

Imm. 3. Nunap eqqissisimatitap iluani nunamut mittarnerit inerteqqutaapput, taamaattorli takuuk imm. 4.

Imm. 4. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniareernerata kingornatigut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik sumiiffinni erseqqinnersumik taaneqartuni marlunni ukiumut ukiunulluunniit arlaqartunut mittarnissamut akuersissutinik tunniussisinnaavoq.

Imm. 5. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniareernerata kingornatigut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik imm. 4-mi akuersissutinut piumasqaatinik aalajangersaasinnaavoq.

Imaatigut angalaneq, kisarsimaneq, uninngatitsineq aamma nunamut ikaassinerit

§ 8. Eqqissisimatitap ilaani immikkoortumi B-mi imaatigut angalaneq inerteqqutaavoq.

Imm. 2. Imm. 1-mi inerteqquteqarnermit ilaatinneqanngillat, inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut, aallaaniarnermut piniarnermullu kiisalu annaassiniarnermut aamma ujaasinernut atatillugu imaatigut angalanerit.

Imm. 3. Eqqissisimatitap ilaani immikkoortumi C-mi angallatinik usitussutsikkut 1.000 Gross Registered Tonnes-inik anginerusunik imaatigut angalaneq tamarmi inerteqqutaavoq.

Imm. 4. Eqqissisimatitap iluani takornarianik imaatigut angallassineq aatsaat pisinnaavoq, Kalaallit Nunaanni pinngortitamik ilisimannittunik aamma pinngortitamik illersuineq pillugu inatsisinik ilisimasaqartunik ilisimasortanik atuinikkut.

§ 9. Eqqissisimatitap iluani kisarsimanissaq aamma angallatinik uninngatitsinissaq inerteqqqutaapput,

taamaattoq takuuk imm. 2.

Imm. 2. Imm. 1-imi inerteqquteqarnermit ilaatinneqanngillat aalisarnermut, aallaaniarnermut piniarnermullu atatillugu kisarsimanerit.

§ 10. Nunap eqqissisimatitap iluani nunamut ikaassineq inerteqqutaavoq.

Imm. 2. Imm. 1-imi inerteqquteqarnermit ilaatinneqanngillat, inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut, aallaaniarnermut piniarnermullu atatillugu nunamut ikaassinerit. Inerteqquteqarnerli eqqissisimatitap ilaani immikkoortumi A-mi nunamut ikaassinermit atuutinngilaq.

Aqutsineq, nakkutilliineq aamma immikkut akuersissuteqartarnej

§ 11. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniaareernermit kingornatigut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik nunamik eqqissisimatitamik aqutsineq pillugu pilersaarusiamik suliaqassaaq.

§ 12. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsip nalunaarutip matuma eqqortinneqarnissaa nakkutigissavaa.

§ 13. Ilulissat Kommuniani kommunalbestyrelsimik tusarniaareernerup kingornatigut, Avatangiisinut

Pinngortitamullu Pisortaqarfiup nalunaarummi matumani § 5, imm. 1, § 7, imm. 1 kiisalu § 8, imm. 4-mi aalajangersakkanit immikkut akuersissuteqarnej nalunaarutigissavaa, tamanna eqqissisimatitsinermit siunertamut akerliunngippat.

§ 14. § 4, imm. 1-imi aamma imm. 2-mi, § 5, imm. 1-imi, § 6, imm. 1-imi, imm. 4-mi, imm. 6-imi, kiisalu imm. 8-mi, § 7, imm. 1-imi aamma imm. 3-mi, § 8, imm. 1-imi kiisalu imm. 3-4-mi, § 9, imm. 1-imi kiisalu § 10, imm. 1-imi, unioqqutitsinerit akiliisitsinermik pineqaatissiissutaasinnaapput.

Imm. 2. § 6, imm. 2-3-mi, kiisalu § 7, imm. 5-imi piumasaaqatinik aalajangersarneqartunik unioqqutitsinerit akiliisitsinermik pineqaatissiissutaasinnaapput.

Imm. 3. Unioqqutitsineq suliffeqarfimmit tamakkiisumik ilaannakuusumilluunnit naalagaaffimmit pigineqartumit, Namminersorerullutik Oqartussanit, kommunimit imaluunniit kommunit ataatsimoorfiannit, kommunalbestyrelsit aamma nunaqarfinni aqutsisut il.il. pillugit Inatsisartut

inatsisaanni ilaasunit, aktiaateqarluni piginneqatigiiffimmit, piginneqatigiiffimmit, piginneqatigiinnikkut

ingerlatseqatigiiffimmit imaluunniit tamatumunnga assingusooq unioqutitsisuuppat, suliffeqarfik il.il.

pineqartooq akisussaasunngortinneqarsinnaavoq, pinerluttulerineq pillugu inatsimmi akisussaasutut.

Tamannattaaq atuuppoq Namminersornerullutik Oqartussat, kommuni imaluunniit kommunit ataatsimoorfiat, kommunalbestyrelsit aamma nunaqarfinni aqutsisut il.il. pillugit inatsisartut inatsisaanni pineqartumi unioqutitsisuuppata.

§ 15. Nalunaarut 1. juuli 2007 atuutilerpoq.

Imm. 2. Peqatigitillugu Ilulissat Kangerluata, Kangiata, eqqissisimatitassanngortinnera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 25. marts 2003-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

Namminersornerullutik Oqartussat, ulloq juuni 2007

Arkalo Abelsen

/

Alfred E.R. Jakobsen

Ilanngussaq C – Nunamut allanngutsaaliukkamut atatillugu aalajangersakkat

Nuna illersuutitut allanngortitassaangitsoq – nuna nerorsaqut nuna avatangiisillu nunarsuarmit kingornussaak kaajallallugu illersuutaasussaavoq immikkoortumut nunarsuarmit kingornussaqaarfisannut, taamalu 'nerorsaqutaalluni' ilassusiinikkut illersuutitut. Nuna nerorsaqutaasumik taaneqartoq Ilulissat Kangiani immikkoortuni marlunniippoq:

- **Nunami illersuutitut nerorsaqutaasoq:** Sumiiffik 2 km-nik annertussusilik nunarsuarmit kingornussaqaarfisannut tamaat kaajallallugu, Ilulissat illoqarfiat eqqaassanngikkaanni, kiisalu aamma sumiiffiit kujataatungaaniittut illoqarfiullu kangianiittut.
- **Nuna illoqarfimmu qanittumi eqqissisimatitatut nerorsaqutaasoq:** Sumiiffik tamanna Ilulissat illoqarfianniit kujataani aamma kangiani inissisimavoq, nunap nerorsaqutaasup naaffigisaatut.

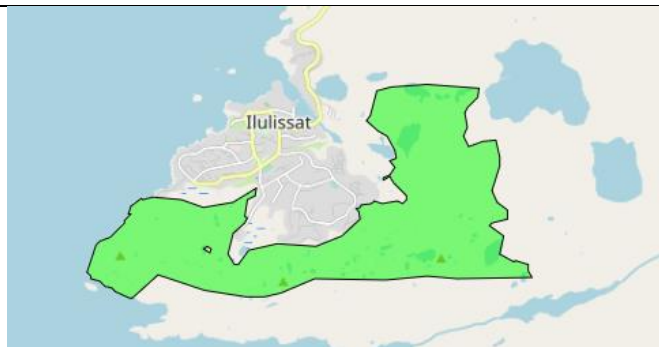
Sumiiffiit eqqissisimatitaasut nunatut nerorsaqutaasut Avannaata Kommuniata kommunimut pilersaarutaani 2018-2030 aalajangersarneqarpoq. Kommunimi nuna nerorsaqutaasut eqqissisimatitaasoq pillugu aalajangersakkat ataatsimut uani ilanngunneqarput:

 <p>Avannaata Kommunia</p> <p>0003-004 - UNESCO-p nunarsuarmit kingornussarsiarititaanut asimi nuna allanngortitassaangitsoq (link)</p>	
Sumiiffik – illoqarfik/nunaqarfik	Nunaannaq
Siunertaq	Immikkoortut sanaartorfigeqqusaanngitsut
Atorneqarnissaa immikkut	Nuna allanngutsaalineqarpoq
Anvendelse	Nunaminertap Ilulissat Kangerluata eqqaataa illersorneqarnissaanut atorneqarnissaa aalajangiunneqassaaq. Sisorartartunut illiniliut akuerineqarluni atorneqarsinnaavoq. Makkua killilersugaanngitsumik ingerlanneqarsinnaapput: piniarneq aalisarnerlu, kiisalu umiatsiamik angalaarneq tupersimaarnerlu.
Pissutsit atuuttut	Nunaminertap illuliorfiussanngilaq atortunillu sanaartoriusimassanani. Taamaattoq piniartut illuaraannik illuaqqanillu ajornartorsiuernermit oqquiffiqarsinnaasunik amerlanngitsunik pilersitsisoqarsinnaavoq, illuaqqat amerlassusaasa nunap tamatuma sumut atorneqarnissaanik allanngunngippat.
Sanaartorfik	Nunaminertap illuliorfiussanngilaq atortunillu sanaartoriusimassanani. Taamaattoq piniartut illuaraannik illuaqqanillu ajornartorsiuernermit oqquiffiqarsinnaasunik amerlanngitsunik pilersitsisoqarsinnaavoq, illuaqqat amerlassusaasa nunap tamatuma sumut atorneqarnissaanik allanngunngippat.
Inissaq sinneruttoq	Immikkut aalajangersagartaqanngilaq
Angallanneq pilersuinerlu	Angallannermut pilersuinernullu atortulersuutininik sanasoqarsinnaanngilaq. Taamaallaat angallassissutinik motorilinnik angalaartoqarsinnaavoq, matumani snescooterit, ingerlaffissatut aaliangersarneqareersimasuni. Nunaminertani pisuttuutunut sumiiffinni aqqusersuisoqarsinnaavoq.
Eqqissisimatitat allanngutsaaliukkallu	Immikkut aalajangersagartaqanngilaq
Immikkut aalajangersaaffiusut	Immikkut aalajangersagartaqanngilaq
Immikkut aalajangersakkat	Immikkut aalajangersagartaqanngilaq

Avannaata
Kommunia

**1200-D09 UNESCO-p nunarsuarmi
kingornussassiarititaanut
illoqarfimmut qanittumi nuna
allanngortitassaangitsoq ([link](#))**

Sumiiffik	Ilulissat
Siunertaq	Sanaartorfigeqqusaangitsut sunngiffimmiu sammisasaqartitsiviit
Atorneqarnissaa immikkut ittumik	Sumiiffik atugassaangitsoq
Atorneqarnissaa	Sumiiffiup atorneqannginnissaa siunnerfiuvoq Ilulissat Kangianut nerorsaqqutaasut immikkoortitaalluni
Pissutsit atuuttut	Sumiiffik annertussuseqarpoq 430 ha -p missaanik
Sanaartorfik	Sumiiffik sanaartorfigeqqusaangilaq
Inissaq sinneruttoq	Immikkut aalajangersagaqangilaq
Angallaneq pilersuinerlu	Sumiiffik sullinneqarpoq aqqusineqarnikkut Sermermiut Aqqutaaniit
Eqqissisimatitat allanngutsaaliukkallu	Itsarnitsat nalunaarsorneqarsimasut minnerpaamik 20 meterinik ungaqqullugit illuliortoqaranilu sanaartortoqassangilaq, takuuk Eqqissisimatitsinermut inatsimmi § 5. Kalaallit Nunaata Katersugaasivissua immikkut ittumik akuersissuteqarsinnaavoq
Immikkut aalajangersaaffigisat	Nunaminertaq imeqarfimmut killigititaqarpoq. Killigititaq illoqarfiup tunummut killinganiit 30 meterinik ungalliulluni ingerlavoq. Killigititaq iluani illuliorneq, sanaartorneq, qimmiliveqarnerluunniit inerteqqutaapput. Nunaminertaq tele-p atortuinut tunngatillugu, akornusersuuteqartoqannginnissaanut killigititaq iluaniippoq. Akornusersuuteqartoqannginnissaanut killigititaq allanngersimasuunngilaq, apeqqutaatillugu tele-p atortui sumi inissinneqarsimanersut. Nunaminertap ilaa tamanna sanaartorfigineqassangilaq, allatulluunniit akornusersuuteqartoqannginnissaanut killigititanut aalajangersakkanut akerliusumik, atorneqassanani. Nunaminertami pineqartumi parabolantennit marluusut tamarmik immikkut eqqaasigut isikkivik asseqqusaangitsoq sanimut 100 meterinik annertussuseqassasoq aalajangersarneqarpoq. Mitterfiit eqqaat piunasaqaatitalinnik killeqarfeqarput, akornusersorneqannginnissamut tunngasunik, ilaatigut narsaamanermut narluusunut aamma tumaajusannut, ilaatigullu mitterfiup sammiviata nangissutaatut mikkiartortarnermut qangattarsartarnermullu tunngatillugit. Nunaminertaq mitterfimmu akornusersuuteqarfiunngitsummit appasinnerusumiippoq, narsaamanermullu narluusumut ilaalluni, illut sanaartukkallu allat portunerpaaffissaq (kote) 73,0 meteri aqqusernillu kote 68,0 qaangerlugu pilersitsivigeqqusaangitsumi.
Immikkut aalajangersakkat	Sanaartortoqassangilaq. Nunaminertami motorinik ingerlatilinnik angalaarneq inerteqqutaavoq, taamaallaat sisorarluni illiniliuutininik, aqqutit aalajangersimasut atorlugit ingerlaarfissaqartitaasumik.

Ilanngussaq D – UNESCO-mi malittarisassat illersuinnermut ingerlatsinermullu atatillugu

Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention ([link](#))

Versioni: 31. juuli 2021

Pappialaatit taaguuneqartut 'Nunarsuarmit kingornussaannut atatillugu nunarsuarmit isumaqatigiissutaata atortinneqarneranut atatillugu malittarisassat' '(quppernerit 180+) imaqartut UNESCO-p malittarisassaliaanik qanoq nunarsuarmit kingornussaannik aaqquussineq piviusunngortinneqassanersoq, tamatumani aamma illersuineq pillugu nalunaarsuisoqartarnissaa, nalunaarusiortarneq, tapersuisarneq il.il. Pappialaatit pineqartut ingerlaavartumik malinnaatillugit nutarterneqartarput, nunarsuarmit kingornussaannut ataatsimiititaliap aalajangiisarneq malinnaatitsisarnertut.

UNESCO-mi malittarisassat nunarsuarmit kingornussaasa tatiginassusaannik, innarligassaanginneranik illersorneqarneri aamma ingerlatsineq pillugit allaaserineqarput allakkiami artikel 79-119-imi (versioni: 31. juuli 2021), uani ataani ilanngunneqarpoq:

Authenticity and/or integrity

Authenticity

79. Properties nominated under criteria (i) to (vi) must meet the conditions of authenticity. Annex 4, which includes the Nara Document on Authenticity, provides a practical basis for examining the authenticity of such properties and is summarized below.
80. The ability to understand the value attributed to the heritage depends on the degree to which information sources about this value may be understood as credible or truthful. Knowledge and understanding of these sources of information, in relation to original and subsequent characteristics of the cultural heritage, and their meaning as accumulated over time, are the requisite bases for assessing all aspects of authenticity.
81. Judgments about value attributed to cultural heritage, as well as the credibility of related information sources, may differ from culture to culture, and even within the same culture. The respect due to all cultures requires that cultural heritage must be considered and judged primarily within the cultural contexts to which it belongs.
82. Depending on the type of cultural heritage, and its cultural context, properties may be understood to meet the conditions of authenticity if their cultural values (as recognized in the nomination criteria proposed) are truthfully and credibly expressed through a variety of attributes including:
 - form and design;
 - materials and substance;
 - use and function;
 - traditions, techniques and management systems;

- location and setting;
 - language, and other forms of intangible heritage;
 - spirit and feeling; and
 - other internal and external factors.
- 83.** Attributes such as spirit and feeling do not lend themselves easily to practical applications of the conditions of authenticity, but nevertheless are important indicators of character and sense of place, for example, in communities maintaining tradition and cultural continuity.
- 84.** The use of all these sources permits elaboration of the specific artistic, historic, social, and scientific dimensions of the cultural heritage being examined. “Information sources” are defined as all physical, written, oral, and figurative sources, which make it possible to know the nature, specificities, meaning, and history of the cultural heritage.
- 85.** When the conditions of authenticity are considered in preparing a nomination for a property, the State Party should first identify all of the applicable significant attributes of authenticity. The statement of authenticity should assess the degree to which authenticity is present in, or expressed by, each of these significant attributes.
- 86.** In relation to authenticity, the reconstruction of archaeological remains or historic buildings or districts is justifiable only in exceptional circumstances. Reconstruction is acceptable only on the basis of complete and detailed documentation and to no extent on conjecture.

Integrity

- 87.** All properties nominated for inscription on the World Heritage List shall satisfy the conditions of integrity.
- 88.** Integrity is a measure of the wholeness and intactness of the natural and/or cultural heritage and its attributes. Examining the conditions of integrity, therefore requires assessing the extent to which the property:
- a) includes all elements necessary to express its Outstanding Universal Value;
 - b) is of adequate size to ensure the complete representation of the features and processes which convey the property’s significance;
 - c) suffers from adverse effects of development and/or neglect.

This should be presented in a statement of integrity.

- 89.** For properties nominated under criteria (i) to (vi), the physical fabric of the property and/or its significant features should be in good condition, and the impact of deterioration processes controlled. A significant proportion of the elements necessary to convey the totality of the value conveyed by the property should be included. Relationships and dynamic functions present in cultural landscapes, historic towns or other living properties essential to their distinctive character should also be maintained.

90. For all properties nominated under criteria (vii) - (x), bio-physical processes and landform features should be relatively intact. However, it is recognized that no area is totally pristine and that all natural areas are in a dynamic state, and to some extent involve contact with people. Biological diversity and cultural diversity can be closely linked and interdependent and human activities, including those of traditional societies, local communities and indigenous peoples, often occur in natural areas. These activities may be consistent with the Outstanding Universal Value of the area where they are ecologically sustainable.
91. In addition, for properties nominated under criteria (vii) to (x), a corresponding condition of integrity has been defined for each criterion.
92. Properties proposed under criterion (vii) should be of Outstanding Universal Value and include areas that are essential for maintaining the beauty of the property. For example, a property whose scenic value depends on a waterfall, would meet the conditions of integrity if it includes adjacent catchment and downstream areas that are integrally linked to the maintenance of the aesthetic qualities of the property.
93. Properties proposed under criterion (viii) should contain all or most of the key interrelated and interdependent elements in their natural relationships. For example, an “ice age” area would meet the conditions of integrity if it includes the snow field, the glacier itself and samples of cutting patterns, deposition and colonization (e.g. striations, moraines, pioneer stages of plant succession, etc.); in the case of volcanoes, the magmatic series should be complete and all or most of the varieties of effusive rocks and types of eruptions be represented.
94. Properties proposed under criterion (ix) should have sufficient size and contain the necessary elements to demonstrate the key aspects of processes that are essential for the long term conservation of the ecosystems and the biological diversity they contain. For example, an area of tropical rain forest would meet the conditions of integrity if it includes a certain amount of variation in elevation above sea level, changes in topography and soil types, patch systems and naturally regenerating patches; similarly a coral reef should include, for example, seagrass, mangrove or other adjacent ecosystems that regulate nutrient and sediment inputs into the reef.
95. Properties proposed under criterion (x) should be the most important properties for the conservation of biological diversity. Only those properties which are the most biologically diverse and/or representative are likely to meet this criterion. The properties should contain habitats for maintaining the most diverse fauna and flora characteristic of the bio-geographic province and ecosystems under consideration. For example, a tropical savannah would meet the conditions of integrity if it includes a complete assemblage of co-evolved herbivores and plants; an island ecosystem should include habitats for maintaining endemic biota; a property containing wide ranging species should be large enough to include the most critical habitats essential to ensure the survival of viable populations of those species; for an area containing migratory species, seasonal breeding and nesting sites, and migratory routes, wherever they are located, should be adequately protected.

Protection and management

96. Protection and management of World Heritage properties should ensure that their Outstanding Universal Value, including the conditions of integrity and/or authenticity at the time of inscription, are sustained or enhanced over time. A regular review of the general state of conservation of properties, and thus also their Outstanding Universal Value, shall be done within a framework of monitoring processes for World Heritage properties, as specified within the *Operational Guidelines*³.
97. All properties inscribed on the World Heritage List must have adequate long-term legislative, regulatory, institutional and/or traditional protection and management to ensure their safeguarding. This protection should include adequately delineated boundaries. Similarly States Parties should demonstrate adequate protection at the national, regional, municipal, and/or traditional level for the nominated property. They should append appropriate texts to the nomination with a clear explanation of the way this protection operates to protect the property.

Legislative, regulatory and contractual protection measures

98. Legislative and regulatory measures at national and local levels should assure the protection of the property from social, economic and other pressures or changes that might negatively impact the Outstanding Universal Value, including the integrity and/or authenticity of the property. States Parties should also assure the full and effective implementation of such measures.

Boundaries for effective protection

99. The delineation of boundaries is an essential requirement in the establishment of effective protection of nominated properties. Boundaries should be drawn to incorporate all the attributes that convey the Outstanding Universal Value and to ensure the integrity and/or authenticity of the property.
100. For properties nominated under criteria (i) - (vi), boundaries should be drawn to include all those areas and attributes which are a direct tangible expression of the Outstanding Universal Value of the property, as well as those areas which, in the light of future research possibilities, offer potential to contribute to and enhance such understanding.
101. For properties nominated under criteria (vii) - (x), boundaries should reflect the spatial requirements of habitats, species, processes or phenomena that provide the basis for their inscription on the World Heritage List. The boundaries should include sufficient areas immediately adjacent to the area of Outstanding Universal Value in order to protect the property's heritage values from direct effects of human encroachments and impacts of resource use outside of the nominated area.
102. The boundaries of the nominated property may coincide with one or more existing or proposed protected areas, such as national parks or nature reserves, biosphere reserves or protected cultural or historic districts or other areas and territories. While such established areas for protection may contain several management zones, only some of those zones may satisfy requirements for inscription.

³ The processes of monitoring specified in the *Operational Guidelines* are Reactive Monitoring (see paragraphs 169-176) and Periodic Reporting (see paragraphs 199-210).

Buffer zones

- 103.** Wherever necessary for the proper protection of the property, an adequate buffer zone should be provided.
- 104.** For the purposes of effective protection of the nominated property, a buffer zone is an area surrounding the nominated property which has complementary legal and/or customary restrictions placed on its use and development in order to give an added layer of protection to the property. This should include the immediate setting of the nominated property, important views and other areas or attributes that are functionally important as a support to the property and its protection. The area constituting the buffer zone should be determined in each case through appropriate mechanisms. Details on the size, characteristics and authorized uses of a buffer zone, as well as a map indicating the precise boundaries of the property and its buffer zone, should be provided in the nomination.
- 105.** A clear explanation of how the buffer zone protects the property should also be provided.
- 106.** Where no buffer zone is proposed, the nomination should include a statement as to why a buffer zone is not required.
- 107.** Although buffer zones are not part of the nominated property, any modifications to or creation of buffer zones subsequent to inscription of a property on the World Heritage List should be approved by the World Heritage Committee using the procedure for a minor boundary modification (see paragraph 164 and Annex 11). The creation of buffer zones subsequent to inscription is normally considered to be a minor boundary modification⁴.

Management systems

- 108.** Each nominated property should have an appropriate management plan or other documented management system which must specify how the Outstanding Universal Value of a property should be preserved, preferably through participatory means.
- 109.** The purpose of a management system is to ensure the effective protection of the nominated property for present and future generations.
- 110.** An effective management system depends on the type, characteristics and needs of the nominated property and its cultural and natural context. Management systems may vary according to different cultural perspectives, the resources available and other factors. They may incorporate traditional practices, existing urban or regional planning instruments, and other planning control mechanisms, both formal and informal. Impact assessments for proposed interventions are essential for all World Heritage properties.
- 111.** In recognizing the diversity mentioned above, common elements of an effective management system could include:
 - a) a thorough shared understanding of the property, its universal, national and local values and its socio-ecological context by all stakeholders, including local communities and indigenous peoples;
 - b) a respect for diversity, equity, gender equality and human rights and the use of inclusive and participatory planning and stakeholder consultation processes;

⁴ With regards to transnational/transboundary properties, any modification will need the agreement of all States Parties concerned.

- c) a cycle of planning, implementation, monitoring, evaluation and feedback;
 - d) an assessment of the vulnerabilities of the property to social, economic, environmental and other pressures and changes, including disasters and climate change, as well as the monitoring of the impacts of trends and proposed interventions;
 - e) the development of mechanisms for the involvement and coordination of the various activities between different partners and stakeholders;
 - f) the allocation of necessary resources;
 - g) capacity building;
 - h) an accountable, transparent description of how the management system functions
- 112.** Effective management involves a cycle of short, medium and long-term actions to protect, conserve and present the nominated property. An integrated approach to planning and management is essential to guide the evolution of properties over time and to ensure maintenance of all aspects of their Outstanding Universal Value. This approach goes beyond the property to include any buffer zone(s), as well as the broader setting. The broader setting may relate to the property's topography, natural and built environment, and other elements such as infrastructure, land use patterns, spatial organization, and visual relationships. It may also include related social and cultural practices, economic processes and other intangible dimensions of heritage such as perceptions and associations. Management of the broader setting is related to its role in supporting the Outstanding Universal Value. Its effective management may also contribute to sustainable development, through harnessing the reciprocal benefits for heritage and society.
- 113.** Moreover, in the context of the implementation of the *Convention*, the World Heritage Committee has established a process of Reactive Monitoring (see Chapter IV) and a process of Periodic Reporting (see Chapter V).
- 114.** In the case of serial properties, a management system or mechanisms for ensuring the coordinated management of the separate components are essential and should be documented in the nomination (see paragraphs 137 -139).
- 115.** [Deleted]
- 116.** Where the intrinsic qualities of a nominated site are threatened by human action and yet meet the criteria and the conditions of authenticity or integrity set out in paragraphs 78-95, an action plan outlining the corrective measures required should be submitted with the nomination file. Should the corrective measures submitted by the nominating State Party not be taken within the time proposed by the State Party, the property will be considered by the Committee for delisting in accordance with the procedure adopted by the Committee (see Chapter IV.C).
- 117.** States Parties are responsible for implementing effective management activities for a World Heritage property. States Parties should do so in close collaboration with property managers, the agency with management authority and other partners, local communities and indigenous peoples, rights-holders and stakeholders in property management, by developing, when appropriate, equitable governance arrangements, collaborative management systems and redress mechanisms.
- 118.** The Committee recommends that States Parties include disaster, climate change and other risk preparedness as an element in their World Heritage site management plans and training strategies.

118bis. Notwithstanding Paragraphs 179 and 180 of the *Operational Guidelines*, States Parties shall ensure that Environmental Impact Assessments, Heritage Impact Assessments, and/or Strategic Environmental Assessments be carried out as a pre-requisite for development projects and activities that are planned for implementation within or around a World Heritage property. These assessments should serve to identify development alternatives, as well as both potential positive and negative impacts on the Outstanding Universal Value of the property and to recommend mitigation measures against degradation or other negative impacts on the cultural or natural heritage within the property or its wider setting. This will ensure the long-term safeguarding of the Outstanding Universal Value, and the strengthening of heritage resilience to disasters and climate change.

Sustainable use

119. World Heritage properties may sustain biological and cultural diversity and provide ecosystem services and other benefits, which may contribute to environmental and cultural sustainability. Properties may support a variety of ongoing and proposed uses that are ecologically and culturally sustainable and which may enhance the quality of life and well-being of communities concerned. The State Party and its partners must ensure their use is equitable and fully respects the Outstanding Universal Value of the property. For some properties, human use would not be appropriate. Legislation, policies and strategies affecting World Heritage properties should ensure the protection of the Outstanding Universal Value, support the wider conservation of natural and cultural heritage, and promote and encourage the effective, inclusive and equitable participation of the communities, indigenous peoples and other stakeholders concerned with the property as necessary conditions to its sustainable protection, conservation, management and presentation.

Ilanngussaq E – Kommunimit motoorinik ingerlatillit nunaannarmi atornerarnerinut ileqqoreqqusaq

Avannaata Kommuniani ukiuunerani Ilulissat eqqaanni assartuutit motoorinik ingerlatillit nunaannarmi atornerarneri pillugit ileqqoreqqusaq.

Assartuutit motoorinik ingerlatillit atornerarneri pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 10. oktober 2013-imeersumi § 6, aamma § 7 imm. 1, § 9, imm. 1 aamma § 12 naapertorlugit aalajangersarneqarpoq.

Kapitali 1

Atuuffissai il.il.

§ 1. Avannaata Kommuniani Ilulissat eqqaanni assartuutit motoorinik ingerlatillit nunaannarmi atornerarneri pillugit ileqqoreqqusaq una atorlugu aqutissat aamma ingerlaarfissat killeqarfiisa toqqarneqarnerinut malittarisassat aalajangersarneqarput.

Imm. 2. Ilulissat eqqaanniippat Ilulissat nunaqarfiilu Ilimanaq aamma Oqaatsut. Nunaannarmi killeqarfiit ilanngussaq 1-imiippat.

Imm. 3. Ileqqoreqqusami matumani nunaannarmi nunaminertat pineqartut tassaapput kommunimut pilersaarummi illoqarfiup nunaqarfiillu avataaniittut.

Imm. 4. Imartat, kangerluit, kuuttut tatsillu sikusarnerisa nalaani nunaannarmut ilaatinneqarput.

Imm. 5. Ileqqoreqqusaq Sermersuarmut iigartartunullu Sermersuarneersunut atuutinngilaq.

§ 2. Motoorinik ingerlatillit ileqqoreqqusami pineqartut tassaapput angallatit motorillit suulluunniit sikukkut, aputikkut, qaqqakkut nunaannakkullu ingerlasinnaasut, matumani ATV-t, illiniliuutit qamuteralaaillu ilanngullugit.

§ 3. Atuisussaatitaanermik nalunaaruteqartariaqartumik aqqusinerni, unittarfinni narsaatinilu il. il. angallanneq, pilersaarusiornermut inatsit naapertorlugu, ileqqoreqqusami matumani atuutinngillat.

Imm. 2. Nakkutilliinermut oqartussaasut avatangiisinik pinngortitamillu nakkutilliinernunut, annaassiniarnerannut, politiit misissuinerannut, illersornissaqarfiup suliaqarnerannut assigisaannullu tunngasut ileqqoreqqusami matumani atuutinngillat.

Imm. 3. Sumiiffinni, angallatit motorinik ingerlatillit atorlugit angallannermut inatsisit allat aqutugalugit maleruagassiuiffiusuni, maleruagassiat sukkulluunniit killilersuiffiunerusut atuutissapput.

Kapitali 2

Nunaannarmi motorinik ingerlatilinnik atuneq

§ 4. Nunaannarmi angallatinik motorilinnik angalaneq taamaallaat kommunalbestyrelsip akuerisaatut ukiuunerani angallavissatut akuerisaani aamma ukiuunerani angallannermut aqutissiani akuerisaapput, takukkit ilanngussat 1-6.

Imm. 2. Angallannermut aqutissiani nalunaarsukkani aamma angallavissatigut angallatinik motorilinnik angalaneq taamaallaat ukiuunerani 1. oktobari - 31. maajimi pisinnaavoq.

Imm. 3. Angallatit motorillit nunakkoortillutik ajutoorsimassappata, naggorissutsimut nunamullu uuliakooratarsinnaaneq imaluunniit orsussamik aniasooratarsinnaaneq pitinnagit peerneqassapput. Angallatit motorillit Kommunalbestyrelsimit peeqquneqarenerisa kingorna peerneqanngippata, piginnittup akiligaanik Kommunalbestyrelsimit peersinneqarsinnaapput.

Kapitali 3

Angallannermut ataatsimoortumik aalajangersakkat

§ 5. Ukiuunerani assartuineranut aqutissatut ukiuuneranilu angallavissatut toqqarneqartuni nunap qerinerani, apummik qallerneqarnerani aammalu naasunut nunamullu ajoqusiiiviusinaannigsumik angallavissaalernerani angalanissaq inerteqqutaanngilaq.

Imm. 2. Angallatinik motorimik ingerlatilinnik imeqarfiup killeqarfiata iluani angallanneq inerteqqutaavoq, taamaattoq imm. 3 naapertorlugu.

Imm. 3. Ilulissat eqqaani imeqarfiup killeqarfiata iluani motorinik angallatilinnik angallassinnaaneq, Naalakkersuisut ukiut tallimat atuussinnaasutut immikkut akuersissutigaaat. Immikkut akuersissutigineqartoq 01.01.2025 tikillugu atuutissaq.

Imm. 4. Imm. 1-imi aalajangersakkat imaani sikukkut, kangerlukkut, kuukkut tatsikkullu angallanneq atuutinngilaq.

§ 6. Nunaannarmi angalanermi naasunut aseruutaasinnaasumik sangupiloorfigineqassanngilaq, aallarsarfigineqassanngilaq unipiloorfigineqassananiluunniit.

Imm. 2. Kuuit sinaat uingaarnerillu kiisalu tatsit killingi, kuuit annerit kiisalu kangerluit ikaarneqartassapput, naasut nunallu ajoquserneqarfissarinngisaasigut.

Imm. 3. Angallanneq naasut uumasullu sianigalugit pissaaq. Nunami immamilu uumasut miluumasut illersornissaannut piniagarinissaannullu qaqugumulluunniit atuuttutut nalunaarutit malittarineqassapput.

Imm. 4. Qimussinut ungasissusissat sapinngisamik minnerpaamik 10 meterinik ungasissuseqassooq.

Imm. 5. Angallannermi aqutit nunap assingatigut sapinngisamillu aqutitigut nalunaaqutsersuinikkut kommunimit isumagineqassapput.

Kapitali 4

Immikkut ittumik akuersissutit

§ 7. Pisuni immikkut ittuni ilanngussaq 1-6-p avataani assartuutit motorinik ingerlatillit atorlugit aqutissatut akuersiani angalanissamut kommunalbestyrelse immikkut ittumik akuersissuteqarsinnaavoq.

Imm. 2. Immikkut ittumik akuersissuteqartoqarnissaanut qinnuteqaat tunngavilersugaq angalanissaq pilersaarutaasooq kingusinnerpaamik sapaatit-akunnerinik sisamanik sioqqullugu kommunalbestyrelsimit tiguneqarsimassaaq aamma nunaminertanik imaluunniit aqutigisassanik takutitsiviussalluni.

Imm. 3. Kommunalbestyrelse immikkut ittumik akuersissuteqarnermut atatillugu naapertuuttutut isigineqarsinnaasunik piunasaqaateqarsinnaavoq.

Imm. 4. Immikkut ittumik akuersissutit Avatangiisinut Naalackersuisumut ilisimatitsissutigineqassapput.

Imm. 5. Imm. 1 aamma imm. 2 naapertorlugit akuersissutit sukkulluunniit kommunalbestyrelsimit imaluunniit Naalackersuisunit allanngortinneqarsinnaapput utertinneqarsinnaallutilluunniit, immikkut ittumik akuersissuteqarnissamut piunasaqaatit unioqqutinneqarpata, imaluunniit kommunalbestyrelsip Naalackersuisulluunniit naliliinerat malillugu pissutsit pinngortitamut avatangiisinullu ajoqusiinnaasut pineqarpata.

Imm. 6. Immikkut ittumik akuersissutit ukioq ataaseq tikillugu tunniunneqartarsinnaapput.

Kapitali 5

Nakkutilliineq il.il.

§ 8. Kommunalbestyrelsip nalunaarummi uani malittarisassat malinneqarnersut nakkutigissavaat.

Imm. 2. § 5-imi, imm. 1 aamma 2 angalanermut maleruaqqusat piffissap ilaani naammassineqarsimanngippata kommunalbestyrelse inerteqquteqarsinnaavoq peqqussuteqarsinnaallunilu.

Imm. 3. Peqqussutit tassaasinnaapput angallaviit aalajangersimasut atorneqarnissaannik piunasaqaatit.

Imm. 4. Inerteqqutit tassaasinnaapput sumiiffinni aalajangersimasuni piffissami aalajangersimasumi angallannerup tamarmi unitsinneqarnissaanik piunasaqaatit.

§9. Nalunaarut manna naapertorlugi aalajangikkat tamarmik Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 22. november 2011-meersumi kapitali 14-imi malittarisassat naapertorlugit naammagittaalliutigineqarsinnaapput.

Kapitali 6

Pineqaatissiinermit aalajangersakkat

§ 10. § 4-mik, § 5-imik aamma § 6-imik unioqqutitsineq akiliisitsinermik aamma/imaluunniit arsaarinninnermik kinguneqarsinnaapput.

Imm. 2. Piumasaqaatinik, § 7, imm. 3 naapertorlugu aalajangersarneqartunik unioqqutitsineq akiliisitsinermik kinguneqarsinnaavoq.

Imm. 3. § 8, imm. 2-4 naapertorlugit peqqusummik imaluunniit inerteqqummik unioqqutitsineq akiliisitsinermik kinguneqarsinnaavoq.

Imm. 4. Ileqqoreqqusatigut akiliisitsinermik kinguneqartitsinermi, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi malittarisassat malillugit inatsisitigut pisinnaatitaasumut akisussaatinneqarsinnaapput.

Imm. 5. Imm. 1-4 naapertorlugit akiliisitsissutit Nunatta Karsianut nakkartinneqartassapput.

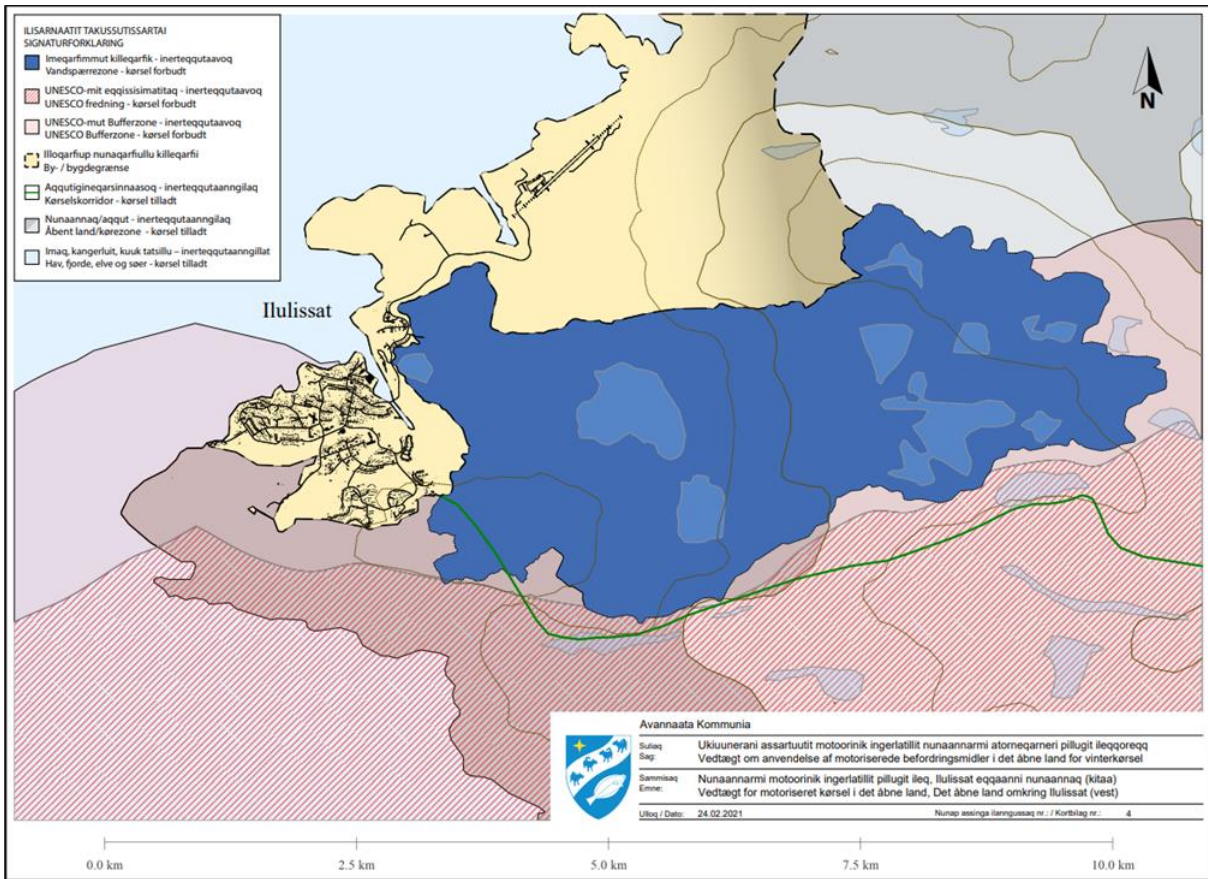
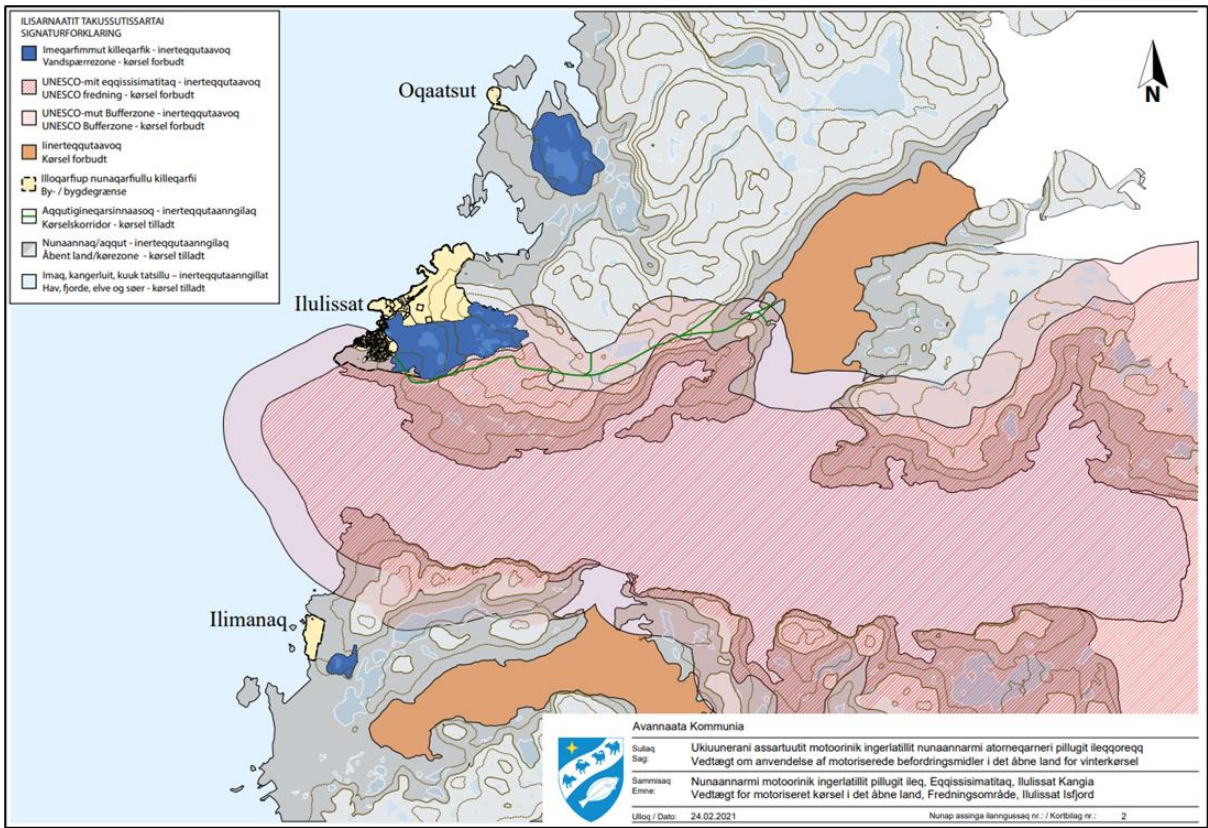
Kapitali 7

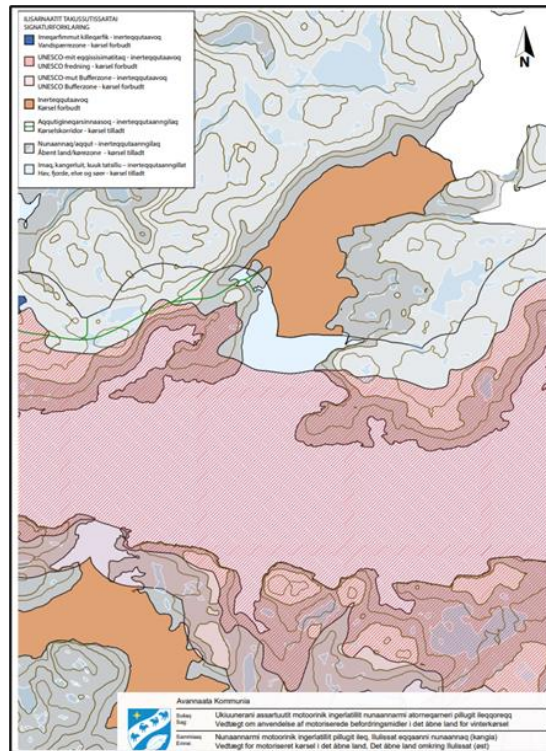
Atuutilerfissaq

§ 11. Ileqqoreqqusaq una atuutilissaaq, ulloq 24.02.2021.

Avannaata Kommuniani Kommunalbestyrelsi, ulloq 19.02.2021

Palle Jerimiassen
Borgmesteri

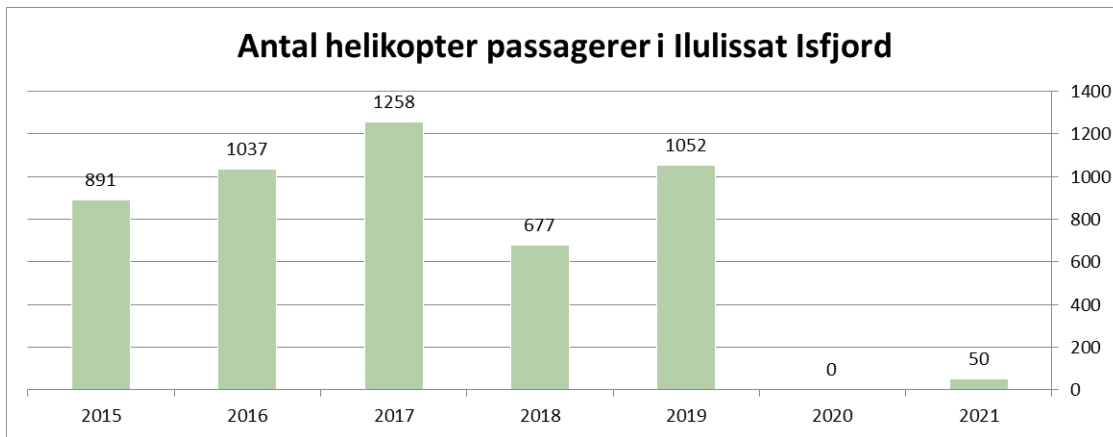

Ilanngussaq F – Takussutissiurnermi paasissutissat

Qulimiguulinnik takornariartunik angallassisarnerniit kisitsisit paasissutissat 2015-2021.

Tabelimi aamma takussutissiami takuneqarsinnaapput qulimiguulimmik angallassisarnerit amerlassusaat ataatsimullu ilaasartut amerlassusaat 2015-imiit. Tassani ersarippoq nappaassuaq covid-19 2020-imi aamma 2021-imi annertuumik ilaasut amerlassusaannut sunniuteqarsimasoq.

Ukioq	Qulimiguulimmik angallassinert amerlassusaat	Ilaasut amerlassusaat
2021	9	50
2020	0	0
2019	139	1052
2018	99	677
2017	138	1258
2016	84	1037
2015	109	891

Qulimiguulimmut ilaasut Ilusissat kangianut amerlassusaat

**ilulissat
kangia**

Ilulissat Isfjord
Ilulissat Icefjord

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Ilulissat Icefjord
inscribed on the World
Heritage List in 2004

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

**Avannaata
Kommunia**

